88 წელი თქვენთან ერთად!

88 წლის წინ, 1933 წლის 2 აპრილს გამოვიდა გაზეთების: „თერჯოლის“, „წინსვლის“ და „საკოლმეურნეო სოფლის“ წინამორბედის, გაზეთ „ჩხარის კოლმეურნის“ პირველი ნომერი.

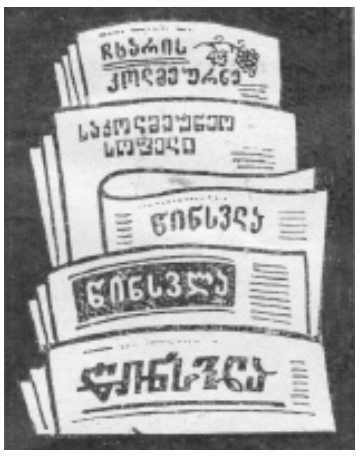

„არს მთის კალთას, სკანდას, სასახლე მეფეთა და ციხე დიდი, დიდშენი“
ვახუშტი ბაგრატიონი

თერჯოლა

საზოგადოებრივი გაზეთი ● გამოდის 1933 წლიდან ● №9-10 {7039} 5 მაისი 2021 წელი ● www. Terjola. gov. ge

2 მაისი—ბრწყინვალე აღდგომა უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესო ქრისტესი

ქრისტე აღდგა!

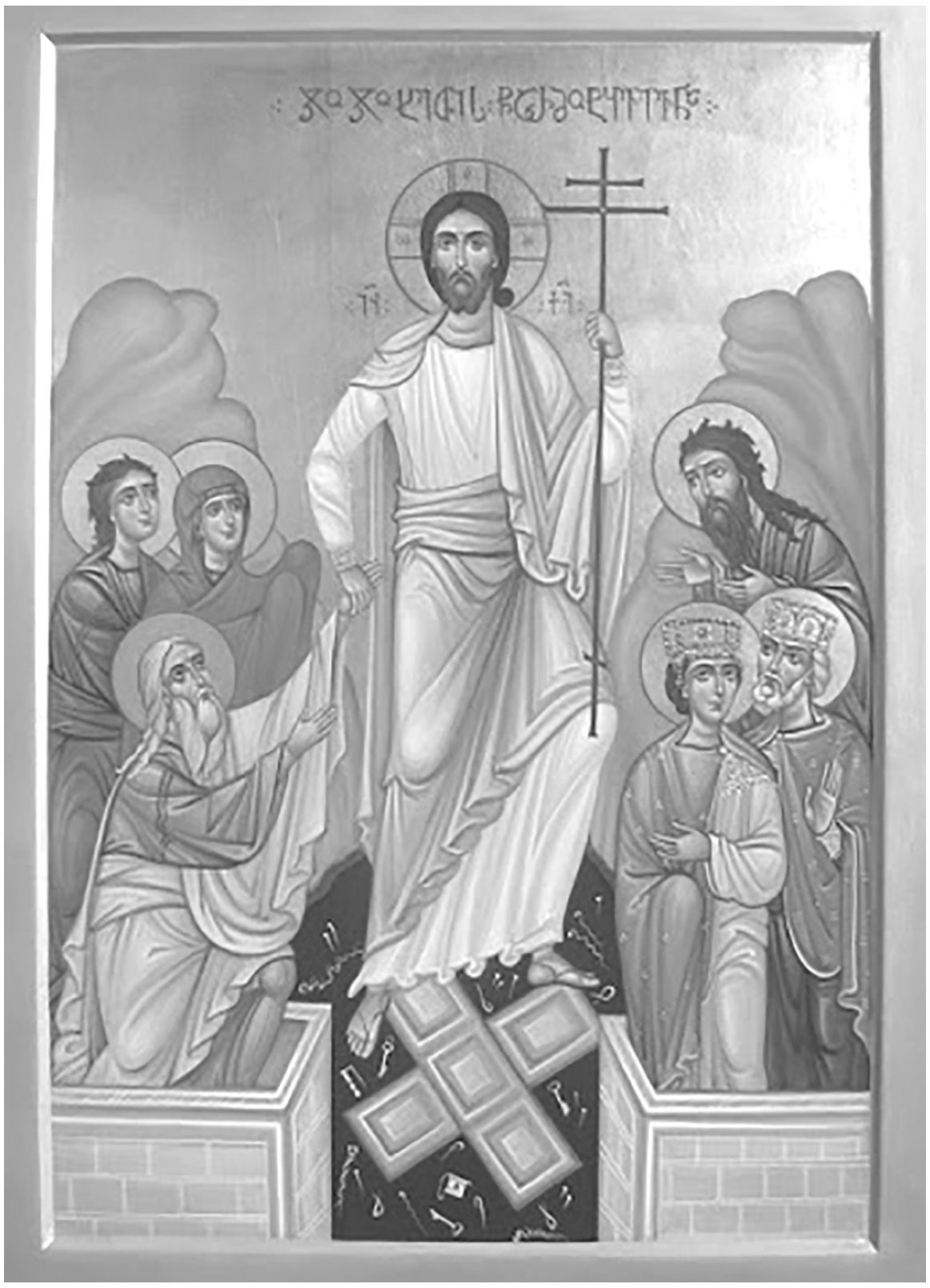

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსის და ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის ილია მეორის სააღდგომო ეპისტოლე

ყოვლადსამღვდელონო მღვდელმთავარნო, ღირსნო მოძღვარნო, დიაკონნო, ბერ-მონოზონნო, ხელისუფალნო, საქართველოს წმინდა მართლმადიდებელი ეკლესიის ყოველნო წევრნო, მკვიდრნო ივერიისა და ჩვენი ქვეყნის საზღვრებს გარეთ მცხოვრებნო თანამემამულენო

ქრისტე აღდგა!

„არა ყველა, ვინც მეტყვის მე: უფალო, უფალო, – შევა ცათა სასუფეველში, არამედ ის, ვინც აღასრულებს ჩემი ზეციერი მამის ნებას“ (მთ, 7,21).

კვლავ დადგა ჟამი დიდებული, – აღდგა უფალი ძალითა ძლიერი, რომელმაც სრულად შეცვალა სამყარო და განაცხოველა იგი.

მთელ დედამიწაზე ხარობს ეკლესია და მისი შვილნი, რადგან ამიერიდან „სამოთხე განღებულ არს და სიკუდილისა ბჭე დახშულ არს. პირველქმნილი ადამი კუალად განახლებულ არს და სამოსელი უკუდავებისა შემოსილ არს“ (იადგარი). დღეს ერთად შერცხვნენ ეშმაკი და სიკვდილი, გაცოცხლდნენ წინასწარმეტყველნი და ელხინათ მართლებს... „მაშ, გლოვის სამოსელი განიძარცვე და სიხარულის სამკაულით მოირთე, წმინდა ქალაქო“ (წმ. მელეტი ანტიოქიელი).

ქრისტე აღდგა!

გიხაროდეს, ქალწულო, რამეთუ შენგან და შენ მიერ იშვებენ ყოველნი კიდენი ქუეყანისანი.

გიხაროდენ, ერნო, ჭაბუკნო და ასულნო, მოხუცებულნო ყრმათა თანა, რამეთუ მიზანი ბოროტისა განქარვებულია და მახენი ეშმაკისა–გაშიშვლებული.

გიხაროდეს შენც, მიწავ და ზეცავ, მთაო და ზღვაო, და ყოველნო მყოფნო მათ შინა; შემოდის დღე – სასწაული, დღე – მაცხოვნებელი, დღე–გადამრჩენელი! ამიტომაც ვხმობთ: გუშინ თანა-ჯვარს ვეცმოდი ქრისტესთან, დღეს თანა-ვიდიდები; გუშინ თანა-მოვკვდებოდი, დღეს თანა-ცხოველვიქმნები; გუშინ თანა-დავეფვლოდი, დღეს თანა-აღვდგები (წმ. გრიგოლ ღვთისმეტყველი).

აღდგომა ქრისტესი გვაზიარებს მის მიერ სიკვდილის ძლევის უდიდეს სიხარულთან, რაც ჩვენს პირად უკვდავებასაც უკავშირდება, რადგან „თუ სიკვდილის მსგავსებით თანაშეზრდილნი ვართ მასთან, აღდგომითაც მას ვემსგავსებით“ და როგორც ქრისტე აღდგა მკვდრეთით, ასევე ჩვენც იმსოფლად განახლებულ სიცოცხლეში ვივლით“ (რომ. 6,5-4)

განახლებული ცხოვრება კი დედამიწაზევე უნდა დავიწყოთ, რომ „სიცოცხლის სულის რჯულმა ქრისტე იესოში ცოდვისა და სიკვდილის რჯულისგან განგვათავისუფლოს“ (რომ. 8,2).

გიხაროდეს, ქალწულო, რამეთუ შენგან და შენ მიერ იშვებენ ყოველნი კიდენი ქუეყანისანი.

გიხაროდენ, ერნო, ჭაბუკნო და ასულნო, მოხუცებულნო ყრმათა თანა, რამეთუ მიზანი ბოროტისა განქარვებულია და მახენი ეშმაკისა–გაშიშვლებული.

☞2

ჭეშმარიტად აღდგა!

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსის და ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის ილია მეორის სააღდგომო ეპისტოლე

1☜

გიხაროდეს შენც, მიწავ და ზეცავ, მთაო და ზღვაო, და ყოველნო მყოფნო მათ შინა; შემოდის დღე – სასწაული, დღე – მაცხოვნებელი, დღე–გადამრჩენელი! ამიტომაც ვხმობთ: გუშინ თანა-ჯვარს ვეცმოდი ქრისტესთან, დღეს თანა-ვიდიდები; გუშინ თანა-მოვკვდებოდი, დღეს თანა-ცხოველვიქმნები; გუშინ თანა-დავეფვლოდი, დღეს თანა-აღვდგები (წმ. გრიგოლ ღვთისმეტყველი).

აღდგომა ქრისტესი გვაზიარებს მის მიერ სიკვდილის ძლევის უდიდეს სიხარულთან, რაც ჩვენს პირად უკვდავებასაც უკავშირდება, რადგან „თუ სიკვდილის მსგავსებით თანაშეზრდილნი ვართ მასთან, აღდგომითაც მას ვემსგავსებით“ და როგორც ქრისტე აღდგა მკვდრეთით, ასევე ჩვენც იმსოფლად განახლებულ სიცოცხლეში ვივლით“ (რომ.6,5-4)

განახლებული ცხოვრება კი დედამიწაზევე უნდა დავიწყოთ, რომ „სიცოცხლის სულის რჯულმა ქრისტე იესოში ცოდვისა და სიკვდილის რჯულისგან განგვათავისუფლოს“ (რომ.8,2).

სიკვდილი არის საიდუმლოებით მოცული კარიბჭე, რომლის შეღებისთანავე სულისთვის იწყება მარადიული ცხოვრება, თუმცა მაინც არასრული; შემდეგ კი მოაწევს ჟამი, როცა მიცვალებულნი შეიმოსავენ განახლებულ სხეულს და „კეთილისმოქმედნი გამოვლენ სიცოცხლის აღდგომისთვის, ხოლო ბოროტისმოქმედნი, – განკითხვის აღდგომისათვის“ (ინ. 5,28-29).

თუ ქრისტემდე სიკვდილი მოიწეოდა ყველაზე,–მორწმუნეზეც და ურწმუნოზეც, იუდეველზეც და წარმართზეც, ასევე მთელ სამყაროზე, – მეორედ მოსვლის შემდეგ აღარ იარსებებს არც სიკვდილი და არც ხრწნილება და უფალი ყველას და ყველაფერს აღადგენს პირვანდელ მდგომარეობაში და სამართლიანობით მიაგებს ყველას მარადიულ ადგილსამყოფელს. როგორი იქნება ჩვენი ხვედრი გარდაცვალების შემდეგ, ან საყოველთაო აღდგომისას, როდესაც მაცხოვარი კეთილსა და ბოროტს მარადიულად განაცალკევებს და გამიჯნავს?

* * *

ღმერთმა თავისი მეფობა სიყვარულით შექმნილ მთელ კოსმოსზე განავრცო და ადამიანი, რომელიც თავის თავში მთელი ამ სამყაროს მომცველია, განმგებლად დაადგინა, რათა მისი სამეფოსთვის ღირსეულად ეწინამძღვრა და ყველა და ყველაფერი, როგორც თავისი ნაწილი, უფლის მსგავსად, სიყვარულით ემართა.

ბიბლია გვასწავლის, რომ ჩვენმა პირველმშობლებმა და მათმა შთამომავლებმა, საღვთო დიდებიდან დაცემის შემდეგ, მრავალი პირვანდელი თვისება დაკარგეს და დედამიწაზე ცხოვრების გაგრძელება მადლისგან გაღარიბებულ გარემოში მოუხდათ;

მიუხედავად იმისა, რომ ბოროტი ძალისგან მოწევნულ ასეთ დიდ დაბრკოლებას მეტად მძიმე შედეგები მოჰყვა, ადამიანში დარჩა ხატება ღვთისა და სამოთხისეული ისეთი სათნოებები, როგორიცაა: სიყვარული, რწმენა, ერთგულება, სამართლიანობა, მეგობრობა, სიკეთე, წესრიგი, იერარქია; ეს ფასეულობები სრულიად არამატერიალურია, ამასთან, ყველაზე მნიშვნელოვანი და ყველასთვის მეტ-ნაკლებად დამახასიათებელი.

აღნიშნულ ღირებულებებს ითვალისწინებს და მათ ემყარება ნებისმიერი მიწიერი მეფობაც და მისი გამოვლინებაც ამა თუ იმ სახელმწიფოს სახით (თუნდაც მკვეთრად ათეისტური სულისკვეთებისა), რის გამოც იგი ზეციური ხელმწიფების თავისებურ აჩრდილს წარმოადგენს;

ამიტომაც ხელისუფლება რამდენადაც ხელს შეუწყობს სულიერების აღორძინებას, მით უფრო განმტკიცდება ქვეყანა. ყველასთვის ნათელი მაგალითი ამისა არის წმ. დავით წინასწარმეტყველის ხანა.

ქრისტეს აღდგომის შემდეგ ცათა სასუფეველი ამქვეყნად ხილულად განცხადდა. იგი სხვადასხვა ხარისხით ვლინდება მორწმუნეთა სულსა და მათ ცხოვრებაში; მეორედ მოსვლის შემდეგ კი სრულიად განმსჭვალავს ყოველივეს, – ხილულსაც და უხილავსაც.

ამრიგად, მიუხედავად იმისა, რომ წარმავალ სოფელში ვცხოვრობთ, თუ დავიცავთ ზეციური მეუფის, მაცხოვრის, კანონებს, შევძლებთ ამქვეყნადვე გავხდეთ ცათა სასუფევლის მოქალაქენი, რათა გარდაცვალების შემდეგ დავიმკვიდროთ იგი და მარადიულად ღვთის დიდებაში დავრჩეთ, განურჩევლად იმისა, რომელ ქვეყანაში ვმკვიდრობთ და რა ეროვნებისანი ვართ.

რა პირობები უნდა შევასრულოთ ამისთვის?

ნებისმიერი სახელმწიფო საზოგადოების თითოეული წარმომადგენლისგან ითხოვს ერთგულებას, მოვალეობისადმი პასუხისმგებლობას, ომის დროს კი–თავდადებასაც;

ბუნებრივია, ღვთის საუფლოს მკვიდრობის მსურველთ მეტი ერთგულება და თავგანწირვა გვმართებს, რადგან ჩვენ მუდმივი ბრძოლის ქარ-ცეცხლში გვიწევს ყოფნა და ომი გვაქვს „არა სისხლთა და ხორცთა, არამედ... ცისქვეშეთის უკეთურ სულთა წინააღმდეგ-“(ეფ.6.12).

ამასთან, ღვთის სამეფოს მოქალაქეებისთვის მთავარი მიზანი ჭეშმარიტი სიყვარულით სავსე მარადისობაა და არა ამსოფლიური კეთილდღეობა. უფლისგან მოცემული მცნებებიც ამ მარადისობის გზამკვლევია და განსხვავდება მიწიერი კანონებისგან; თუმცა საღვთო მოშურნეობის მქონე ქრისტიანისთვისაც კი ჩვეულებრივი მიწიერი ყოფა და, აუცილებლობიდან გამომდინარე, მატერიალურზე ზრუნვა უცხო არ არის; იგი სულიერ და მიწიერ ფასეულობებს შორის უპირატესობას, რა თქმა უნდა, პირველს ანიჭებს და იცავს პრინციპს: „მიეცი კეისარს კეისრისა და ღვთისა ღმერთსა“ (მთ. 22, 15,22), რაც ნიშნავს იმას, რომ კეისარს (ანუ მიწიერ ხელისუფალთ) უნდა მივაგოთ საკადრისი პატივი, მაგრამ არა ისეთი, როგორიც – ღმერთს.

ამასთან, ღრმადმორწმუნე ქრისტიანმაც შეიძლება დაუშვას გარკვეული შეცდომები, ვერ გაუმკლავდეს გამოწვევებს, გამოიჩინოს სულმოკლეობაც ... მაგრამ არ უნდა შეშინდეს, რადგან „არა არს კაცი, რომელიც ცხონდეს და არა სცოდოს“, მაგრამ მან სინანულით, აღსარებითა და ზიარების მადლით უნდა უწამლოს თავის სულიერ იარებს და, ღვთის იმედით, კვლავ უშიშრად განაგრძოს ცხოვრების გზა.

იესო ქრისტეს მიერ მოცემული ძირითადი პირობა-აღთქმანი კი ასეთია:

„გიყვარდეს უფალი, შენი ღმერთი, მთელი შენი გულითა და სულით, მთელი შენი შეძლებით“ (მთ. 22.37-39; მრკ. 12.29-31)

„შეიყვარე მოყვასი შენი, ვითარცა თავი შენი“ (მრკ.12,31) და „ როგორც მე შეგიყვარეთ თქვენ, ასევე გიყვარდეთ თქვენც ერთმანეთი“ (ინ.13,34).

„გიყვარდეთ მტერნი თქვენნი“ (მთ.5,44)

„თუ მე გიყვარვართ, ჩემი მცნებებიც დაიცავით, ხოლო თუ ჩემს მცნებებს დაიცავთ, ჩემს სიყვარულში იქნებით“ (ინ.14,15)

რა იგულისხმება საკუთარი თავის სიყვარულში?

ქრისტიანული გაგებით, საკუთარი თავის სიყვარული, პირველ რიგში, ნიშნავს ჩვენს მუდმივ ზრუნვას საკუთარ თავზე, რათა შევძლოთ ცოდვით დაცემული შინაგანი სამყარო განვიწმინდოთ, ეგოიზმის, შურის, ღვარძლისა და ბოროტებისაგან გავათავისუფლოთ და სულში ღვთის ხატება და მსგავსება აღვიდგინოთ და ავაღორძინოთ; ამისთვის კი, მთელი არსებით უნდა ვიღვაწოთ, რადგან ამქვეყნად სწორედ ესაა ჩვენი დანიშნულება, ჩვენი სიცოცხლის აზრი.

საკუთარი თავის სიყვარული, ასევე, ნიშნავს იმას, რომ, უფლის მსგავსად, თავგანწირული, უშურველი სიყვარულით შევიყვაროთ მოყვასი, ვიყოთ თანამდგომნი და მისი წარმატებით ვხარობდეთ; განსაცდელის ჟამს კი–ძალისამებრ ჩვენისა დავეხმაროთ;

მოყვასი ჩვენსავით ღვთის ხატად არის შექმნილი და, ამდენად, ნაწილია ჩვენიც და უფლისაც; მისდამი ჩვენი დამოკიდებულება კი ღვთისადმი ჩვენს დამოკიდებულებას წარმოაჩენს.

აი, როგორ ბრძანებს მაცხოვარი: „რადგან მშიოდა და მომეცით საჭმელი, მწყუროდა და მასვით მე, უცხო ვიყავ და შემიწყნარეთ, შიშველი ვიყავ და შემმოსეთ, სნეული ვიყავ და მომხედეთ, საპყრობილეში ვიყავ და მომინახულეთ, ჭეშმარიტად, გეუბნებით თქვენ: რითაც შეეწიეთ ერთს ამ ჩემს მცირე ძმათაგანს, იმით მე შემეწიეთ“ (მთ.25, 35-36,40).

ღმერთთან და მოყვასთან ერთობის სულით არის განმსჭვალული საუფლო ლოცვაც. ამიტომაც ვამბობთ: „მამაო ჩვენო“ და არა „მამაო ჩემო“, ან „მოგვიტევე ჩვენ“ და არა „მომიტევე მე“. და როცა მას წარმოვთქვამთ, ეს უნდა გავაცნობიეროთ და აუცილებლად გავითვალისწინოთ, რომ ჩვენი ლოცვა ლოცვად შეირაცხოს. არ უნდა დაგვავიწყდეს ისიც, რომ ამა თუ იმ ადამიანმა შეიძლება შეგვცოდოს და უსამართლოდ გული გვატკინოს, მაგრამ თუ სათანადო სინანული ექნება და ამას გამოხატავს–უნდა შევუნდოთ.

ვისაც მოყვასისადმი ასეთი დამოკიდებულებები არა აქვს, მტრობს საკუთარ თავს, რადგან ჭეშმარიტი სიყვარულის ვერშემცნობია და ღვთის ნების წინააღმდეგი.

როგორ უნდა მოვექცეთ მათ, ვინც ჩვენ გვმტრობს?

ვინაიდან უფალს მზე ამოჰყავს ბოროტთა და კეთილთა ზედა და აწვიმებს მართალთაც და უსამართლოთაც (მთ.5,45), ჩვენ, თუ საკუთარი თავი გვიყვარს და ღვთისშვილობა გვსურს, ვალდებულნი ვართ, ვეცადოთ, ჩვენ ერთმანეთს ასეთივე სიყვარული ვაჩვენოთ, ოღონდ, ეს ეგოისტური, ეგოცენტრული, ეროტიკული, ან ფილანტროპული სიყვარული, ანუ ადამიანური ეროვნული, ან ეროვნულ-ეკლესიური, ან ეროვნულ-ეკლესიურ-ეროვნული, ან ეროვნულ-ეკლესიურ-ეროვნულ-ეკლესიური, ან ეროვნულ-ეკლესიურ-ეროვნულ-ეკლესიურ-ეროვნული, ან ეროვნულ-ეკლესიურ-ეროვნულ-ეკლესიურ-ეროვნულ-ეკლესიურ-

შევიმოსოთ მოყვასის სიყვარულითა და სიკეთის კეთების ნებით...

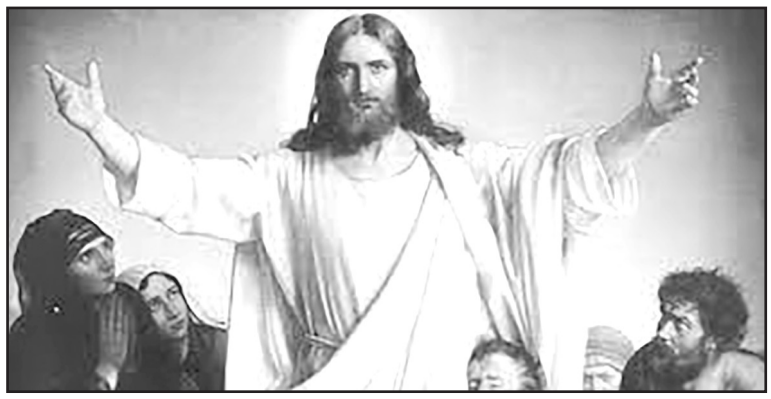

სრულიად საქართველოში, ისე როგორც მთლიანად ქრისტიანულ სამყაროში, ქრისტეს აღდგომის ბრწყინვალე სადღესასწაულო ჟამია. ყველა ქრისტიანი მოწიწებით მიაგებს პატივს უფალს იმ თავგანწირვისა და ტანჯვისთვის, რაც მან ჩვენდამი სიყვარულის გამო გასწია.

ახლა, ამ საყოველთაო გასაჭირის დროს, ძალზე მნიშვნელოვანია ერთმანეთის თანადგომა, სიყვარული და სიკეთის კეთება, სიმშვიდე და დიდსულოვნება, გულმოწყალება და შემწყნარებლობა, რაც ჩვენი ერისა და ქვეყნის ერთიანობისათვის უპირველესი და გადაუდებელად აუცილებელი წინაპირობაა.

თავს აღმატებული ძალით უნდა ვეცადოთ, რომ შევძლოთ ამ წესით ცხოვრება!

ქრისტე აღდგა!

გაზეთის ამ ნომერში აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს გვილოცავენ საქართველოს პარლამენტის წევრი— ზესტაფონი, ბაღდათი, თერჯოლა, ტყიბულის მუნიციპალიტეტების მაჟორიტარი დეპუტატი ბეჭან წაქაძე და თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერი ლაშა გოგიაშვილი. მილოცვებთან ერთად აქვე იხილავთ მუნიციპალიტეტის მერის შეფასებებს მუნიციპალიტეტის სოციალურ-ეკონომიკური ცხოვრების რამდენიმე მიმართულებით მერიის მიერ გაწეული საქმიანობის თაობაზე. **(„გვაქვს შინაგანი რესურსი და მზაობა სირთულეების დასაძლევად“... გვ.3,4).**

ასევე, გაზეთის მე-3, 4 გვერდებზე გთავაზობთ გამოხმაურებას, რომელიც ზესტაფონი, ბაღდათი, თერჯოლა, ტყიბულის მუნიციპალიტეტების მაჟორიტარი დეპუტატის, ბეჟან წაქაძის ერთი ინიციატივის გამო შექმნილი აზრთა სხვადასხვაობის გამო მივიღეთ რედაქციაში („საწუხ არს ესე“).

<u>გამოხმაურება</u>

„საწუხ არს ესე“

„ეხლანდელ დროს რაღაც ხიფათი შეემთხვა და ადამიანის ლოგიკამ გზა შეიშალა... ცოდვამ მადლს პირბადე ჩამოაფარა, ყალბი ხალასად გადის და ნაძირალა თავანკარად... ეს არევ-დარევა აზრებისა, ეს გაურჩევლობა ტყუილისა და მართლისა, ბოროტისა და კეთილისა, არსად სხვაგან ისეთის თავმომწონებით არ გათამამებულა, არ გაკადნიერებულა, როგორც ჩვენში...“ - წუხდა ილია XIX საუკუნეში, ხოლო XX საუკუნის მწერალი და შესანიშნავი ესთეტი კონსტანტინე კაპანელი იხსენებს გოეთეს სიტყვებს „ფაუსტიდან“: - როდესაც ადამიანს თავში აზრი აკლია, ცდილობს საგანგებო სიტყვებით დაფაროსო თავისი უაზრობა - და დასძენს:

„საქმე ისაა, რომ ხშირად თავში აზრი აკლია არა მარტო ცალკე ადამიანს, არამედ მთელს საზოგადოებასა და ეპოქას. ამ დროს უაზრო თავებში იბადება სიტყვებისადმი უსაზღვრო „პატივისცემა“, იწყება თავხედური, უზნეო და უზრდელური გამოსვლები აზრის, ლოგიკისა და წარსულის საწინააღმდეგოდ. ქუჩური ხასიათი, ეძლევა საზოგადოებისა და ერის ესთეტიკას: ლანძღავენ და აგინებენ ავტორიტეტებს, ებრძვიან ტრადიციას, საუკუნეთა განმავლობაში განმტკიცებული ცხოვრებისა და ისტორიის ფორმებს, სახეებს. ეს არის დრო ისტორიული და კულტურული დეგენერაციისა, რომელიც ამახინჯებს ცივილიზაციას“.

იშვიათი გამონაკლისის გარდა, არც მანამდე გვიცხოვრია ერთობითა და ერთმანეთის სიყვარულით. თავისი ხალხის უზომოდ მოყვარული მეფე-პოეტი წმიდა არჩილი ისე გააოცა თანამედროვეთა უზნეობამ, რომ გულისტკივილით ჩივის მათი ზნედაცემულობის გამო:

„ვერ ხედავთ მარტო ჩვენს ჟამში რამდენი ავი რამ იქნა? რა ცრუ-ფიცობა, რა ზაკვა, უნამუსობა, რა ლიქნა“

არც დღეს ვართ უკეთეს დღეში...

ერი გოლგოთის აღმართზე დგას...

რა მოგვდის, რა გვემართება, რამ აგვიყეფა სინდისი, რატომ გვიდუღს ცოდვის მორევი?

რა უფლებით ვანთებთ სანთელ-საკმეველს, როცა ქრისტიანობის უმთავრესს პრინციპს - „ღმერთი სიყვარული არს“ - ვივიწყებთ და პერანგებს სხეული კი არა საკუთარი სული და სუნთქვა გვიჭუჭყიანებს. ლამის აღარაფერი შეგვრჩეს წმინდა, ისე გავიმეტებთ ერთმანეთს, თითქოს ისტორიამ გუშინ გაგვიღო ცივილიზაციის კარი... „ქართველში კვდება ის რამაც სვეტიცხოველი დაგვადგმევინა, ვაზი აგვიმღერა - ჰუმანურობა, სიკეთე, ერთმანეთის დანდობა. იქნებ გახდილ ჩოხა-ახალუხში ჩაგვრჩა ჩვენი რაინდული სული?“ თუ ასე არ არის რატომ გვახარებს მოყვასის დაკნინება, შეურაცხყოფა?

ჩვენეული დემოკრატიის სახელით ყველაფერი „მოსულა“ ხალხის მიერ არჩეულ დეპუტატს (და ნებისმიერ თანამდებობის პირს) შეიძლება აგინო, ლანძღო, წყევლა-კრულვა უგზავნო და მას თურმე თმენის ვალდებულება ჰქონია. დემოკრატიის მამათმთავრებს კი მიაჩნდათ, რომ დემოკრატია პირღია სიტყვა, უკონტროლო საქციელი, ხელ-ფეხისა და სურვილების თავისუფლება კი არა, საზოგადოების წინაშე პასუხისმგებლობა, კანონის მორჩილება, და ზნეობის ტაძარში ლოცვაა.

☞4

გილოცავთ აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს!

ყველა მართლმადიდებელი ქრისტიანისთვის ეს დღე დიდი სიხარულისა და იმედის მომტანია, ერთმანეთს უფლის ჭეშმარიტ აღდგომას ვახარებთ, ჯვარცმის მწუხარებას, აღდგომის სიხარული ცვლის.

მინდა ეს უდიდესი დღესასწაული მთელი სულითა და გულით მივულოცო საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებლური ეკლესიის მრევლსა და ყველა იმ ქრისტიანს, რომლებიც სიცოცხლის სიკვდილზე გამარჯვებას აღნიშნავს.

აღდგომილმა უფალმა პირველად მშვიდობა უსურვა თავის მოწაფეებს...

მშვიდობა იყოს თითოეული ჩვენგანის გულებში, ოჯახებსა და სრულიად საქართველოში.

მუნიციპალიტეტის მთელ მოსახლეობას ვულოცავ აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს.

აღდგომის სიხარულით აღსავსე ცხოვრებას, ბედნიერებასა და წარმატებებს ვუსურვებ ცხოვრების ამ რთულ გზებზე.

ქრისტე აღდგა! ჭეშმარიტად აღდგა იესო!

ლაშა გოგიაშვილი,
თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერი

ლაშა გოგიაშვილი: „გვაქვს შინაგანი რესურსი და მზაობა სირთულეების დასაძლევად“...

ერთი წელი გავიდა თერჯოლაში ჩემი ჯერ, როგორც მერის მოვალეობის შემსრულებლის, შემდეგ კი თერჯოლელების ნდობით აღჭურვილ მერად არჩევიდან.

ამ პერიოდში, მიუხედავად პანდემიით გამოწვეული სირთულეებისა, ცენტრალურ ხელისუფლებასთან კოორდინირებული თანამშრომლობით, გაასმაგებული პასუხისმგებლობით და მუდმივი მონიტორინგით გავაგრძელეთ ბევრი კარგი პროექტის განხორციელება. იმედი გვაქვს, რომ მიმდინარე წელს, შესასრულებელი ინფრასტრუქტურული პროექტების ჩამონათვალს ახალი პროექტებიც დაემატება. ადგილობრივი თვითმმართველობის ძალისხმევითა და რეზერვების მაქსიმალურად მობილიზებამ კი შედეგი საკმაოდ კარგი მოგვცა. ჩვენ მზად ვართ გავაძლიეროთ ძალისხმევა და საქმიანობა მუნიციპალიტეტის წინსვლისა და განვითარებისათვის.

უპირველესად საბიუჯეტო შემოსავლებზე გავამახვილებ ყურადღებას, რაც მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს ჩვენი საქმიანობის მასშტაბებს.

პანდემიამ ქვეყანაში უკიდურესად უარყოფითად და მძიმედ სწორედ ბიუჯეტის შემოსავლებზე იმოქმედა, მაგრამ მაინც შევძელით გაწერილი ხარჯების სრულად დაფინანსება. უფრო მეტიც, დაგეგმილ შემოსავლებს გადავაჭარბეთ 650 ათასი ლარით (103,1%).

ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯზე ჩვენ შევძელით კეთილმოწყობის სამსახურისათვის შეგვეძინა მუნიციპალიტეტისათვის მეტად საჭირო და აუცილებელი ორი ერთეული ძვირადღირებული ტექნიკა (გრეიდერი და ავტოამწე კალათით).

სკოლამდელ დაწესებულებებში ხუთასამდე თანამშრომელს გავუზარდეთ ხელფასი, თითოეულს 100-100 ლარით.

გავზარდეთ სოციალური პროგრამების და საუბნო გზების კეთილმოწყობის ხარჯები 300 ათასი ლარით. ამასთან, აქტიურად ვიყავით ჩართული ინფრასტრუქტურული პროექტების თანადაფინანსებაში. 200 ათას ლარზე მეტი მოვახმარეთ სამომავლო პროექტების მომზადებას, რომელთა საჭიროება მოსახლეობასთან შეხვედრაზე გამოიკვეთა.

კიდევ უფრო მასშტაბური გამოწვევების წინაშე აღმოვჩნდით 2021 წლისათვის, მაგრამ საფინანსო-ეკონომიკური მიმართულებით ჩვენმა სწორად გათვლილმა საქმიანობამ პირდაპირ უზრუნველყო მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ოთხი თვის შემოსავლების შესრულება. უფრო მეტიც, ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილი გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით გაიზარდა 250 ათასი ლარით. ასევე დადებითი ტენდენციები შეინიშნება ადგილობრივ შემოსავლებში.

ოთხთვიანი შედეგების ასეთი სურათი გვაძლევს საშუალებას იმედი დავიტოვოთ, რომ შევძლებთ მიმდინარე წლის საბიუჯეტო პარამეტრების შესრულებას და გვექნება შესაძლებლობა, რომ ურთულეს სიტუაციაში შესვლის პირობებშიდაც კი, საჭირო და გადაუდებელი აუცილებლობისათვის გასაწევი ხარჯები გავცეთ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან.

წარმატებით იმუშავა ჩვენმა სოციალურმა პროგრამებმა. შევძელით, რომ ამ მიზნით თავდაპირველად გათვლილი ხარჯი—980,0 ათასი ლარი წლის მანძილზე დამატებით 100,0 ათასი ლარით შეგვევსო.

ამ პროგრამებით სულ 5000-მდე თერჯოლელმა ისარგებ-

☞4

ლაშა გოგიაშვილი: „გვაქვს შინაგანი რესურსი და მზაობა სირთულეების დასაძლევად“...

3☞

ლა. ჩვენთვის მეტად ფასეულია, რომ გასულ წელს პირველად დავიწყეთ უსახლკაროთათვის საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა. ავაშენეთ კიდეც 3 საცხოვრებელი სახლი. წელს კიდევ უფრო ამბიციური პროგრამა დავისახეთ—გვინდა ამჯერად ხუთი ახალი სახლი ავაშენოთ. ვფიქრობთ, მომავალ წლებშიც გამოვძებნოთ სახსრები, რომ ახალი საცხოვრებელი სახლებით დავაკმაყოფილოთ ის ოჯახები, რომლებიც ამას გადაუდებლად საჭიროებენ.

მიმდინარე წლის სოციალურ პროგრამებთან დაკავშირებით იმასაც ვიტყვი, რომ წელს მათ დასაფინანსებლად, ისე როგორც შარშან, დავგეგმეთ 980,0 ათასი ლარის ხარჯი, რაც იმედია, ჩვენი საფინანსო-ეკონომიკური გუნდის ძალისხმევით, წლის განმავლობაში, კვლავ გაიზრდება და პირნათელი ვიქნებით ჩვენი სოციალური პროგრამების ბენეფიციარებთან, რომელთა რაოდენობა სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ საკმაოა...

გასულ წელს მუნიციპალიტეტში მნიშვნელოვანი მოცულობის სამუშაოები შესრულდა ინფრასტრუქტურული მიმართულებით. ამ პროექტების ჩამონათვალი რამდენიმე ათეულია. საერთო მოცულობამ კი 8 მლნ ლარამდე შეადგინა. აქედან, მარტო რეგიონული განვითარების ფონდიდან (რგფ) გამოგვეყო 4524482 ლარი, რომლის ფარგლებში, გასულ წელსვე განხორციელდა 6 პროექტი, 8 პროექტი კი გარდამავალია. აქედან 4 უკვე ახლახანს დასრულდა.

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში თერჯოლის მუნიციპალიტეტს გამოეყო 690 000 ლარი, რომლის მეშვეობით განხორციელდა 108 პროექტი.

სკოლების სარეაბილიტაციო სამუშაოების ფარგლებში დაიხარჯა 724 000 ლარი და 14 საჯარო სკოლაში მოეწყო ადაპტირებული სველი წერტილები.

სტიქიის სალიკვიდაციო ფონდიდან, 2020 წელს თერჯოლის მუნიციპალიტეტს გამოეყო 1 000 000 ლარი და რეაბილიტირდა სხვადასხვა ლოკაციაზე სტიქიის შედეგად დაზიანებული საავტომობილო გზები, ხიდ-ბოგირები და საყრდენი კედლები.

ასევე, გასულ წელს, მუნიციპალური განვითარების ფონდის (მგფ) მეშვეობით, თერჯოლის მუნიციპალიტეტში დაიწყო და დასრულდა სოფ. ჩხარის N2 საჯარო სკოლისა და სოფ. ზედა საზანოში საჯარო სკოლის მე-2 კორპუსის სამშენებლო სამუშაოები, რომლებიც გათვლილია 60 ბავშვზე, ასევე გასულ წელს დასრულდა სოფ. სიქთარვის საჯარო სკოლის შენობის მშენებლობა, რომელიც გაიხსნა გასული წლის სექტემბრის თვეში.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, ჩოლაბურის ხიდის მე-8 კმ-დან, დაიწყო რუფოთი-ალისუბანი-საზანო-თუზის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის 12 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა.

დიდ წარმატებად ვთვლით, რომ თერჯოლა უკვე საქართველოს იმ ერთეული მუნიციპალიტეტების რიცხვშია, სადაც ყველა დასახლებული პუნქტი გაზიფიცირებულია. გასულ წელს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის მიერ გაზიფიცირდა თერჯოლის მუნიციპალიტეტის გაზის გარეშე დარჩენილი ბოლო სოფელი სეფარეთი.

რაც შეეხება 2021 წლის ამოცანებს — მიმდინარე წელს თერჯოლის მუნიციპალიტეტს რგფ-დან გამოეყო 2964556 ლარი, რომლის ფარგლებში ფინანსდება გასულ წელს დაწყებული 8 პროექტი, აქედან 4 უკვე დასრულებულია, ხოლო 4 პროექტი დასრულდება უახლოეს მომავალში.

აქტიური სამუშაოები დაიწყო სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, რისთვისაც მუნიციპალიტეტს გამოეყო 690 000 ლარი 87 პროექტის შესასრულებლად.

ასევე — მიმდინარე წელს, მგფ-ის დაფინანსებით, სოფ. რუფოთისა და სოფ. ქვედა სიმონეთის N2 საჯარო სკოლებში მიმდინარეობს სრული სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

თერჯოლელთათვის და არა მარტო, დიდად სასარგებლო იქნება ქ. თერჯოლაში მიმდინარე წელს დაგეგმილი იუსტიციის სახლის მშენებლობა, რაზედაც ტენდერი უკვე შედგა და მიმდინარეობს შერჩევა-შეფასების პროცესი.

ხაზგასმით უნდა აღვნიშნოთ ისიც, რომ საავტომობილო გზების დეპარტამენტის დაფინანსებით 2020 წელს დაიწყო და მიმდინარე წელს მიმდინარეობს რუფოთი-ალისუბანი-საზანო-თუზის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის 12 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა, რომლის ღირებულებაა თითქმის 12 მლნ ლარია.

ასევე, საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის მიერ მიმდინარეობს რუფოთისა და ტელეფის მოსახლეობისათვის სასმელი წყლის მიმწოდებელი სისტემის მოწყობა, რომლის სამუშაოებიც დასრულდება 2022 წელს, პროექტის ღირებულება 8 500 000 ლარია.

ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ მიუხედავად მძიმე ეკონომიკური ფონისა, რაც ძირითადში პანდემიურმა გარემომ შექმნა, მიმდინარე წელს შესასრულებელი ინფრასტრუქტურული პროექტების ჩამონათვალს ახალი პროექტებიც დაემატება. ამის საფუძველს გვაძლევს ახლახან საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილება ქვეყნის ყველა მუნიციპალიტეტში „ურბანული განახლების პროგრამის“ დაწყების შესახებ, რისთვისაც ეტაპობრივად 500,0 მლნ. ლარია გათვალისწინებული.

იკვეთება, რომ წლევანდელი წელი არანაკლებ რთული და დაძაბული იქნება, ვიდრე გასული, მაგრამ გვაქვს შინაგანი რესურსი და მზაობა სირთულეების დასაძლევად, რომ მიუხედავად ყველა ადრეული პერიოდებისათვის სრულიად უცხო, ახალი, მძიმე და არაორდინალური ვითარებისა გავაკეთოთ მაქსიმუმი ჩვენი მუნიციპალიტეტისა და ხალხის საკეთილდღეოდ.

მკითხველის საყურადღებოდ!

ჩვენი გაზეთის ეს გამოშვება კოვიდშეზღუდვების გამო ისევ 12 გვერდიანია ანუ ორი ნომერია გაერთიანებული. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მორიგი „თერჯოლა“ ივნისის თვეში გამოვა. მართალია, მიზეზთა გამო ამ ნომერში ბევრი საინტერესო ინფორმაცია ვერ განვათავსეთ, მაგრამ მათ მომავალში აუცილებლად შემოგთავაზებთ.

„თერჯოლა“

„საწუხარია ესე“

3☞

ცნობილი თეატრმცოდნე ნოდარ კაკაბაძე, რობერტ სტურუასეულ პიესებზე მსჯელობისას, თანამედროვე ადამიანს გამოქვაბულის ხანისას ადარებს და წერს: „ტექნიკის, კომფორტის საარაკო განვითარების პარალელურად არ მომხდარა ადამიანის შესაბამისი ზნეობრივი სრულქმნა. პირიქით, თანამედროვე ადამიანი თავისი მორალით, თავისი უპატიოსნობით, თავისი დაუნდობლობით პრინციპულად არ განსხვავდება გამოქვაბულის ადამიანისაგან, უბრალოდ შეიცვალა მათი ძალადობის, ეგოიზმის, აგრესიის, მათი დესტრუქციის ფორმები, ხერხები, ყაიდა. მეტიც, გამოქვაბულის ადამიანი უფრო პატიოსანი იყო, რადგან მისი „უზნეობა“ არსებობისთვის ბრძოლა იყო. ეს იყო მტაცებელი ნადირის „ამორალიზმი“, რადგან უამისოდ ის არსებობას ვეღარ შეძლებდა, ხოლო თანამედროვე ადამიანისათვის დაუნდობლობა, საგანგებო აგრესია სხვა ადამიანების მიმართ, თუ შეიძლება ასე ითქვას, ფუფუნებაა“.

დღევანდელ საქართველოში აღარავის უკვირს პოლიტიკოსის (განსაკუთრებით მმართველი პარტიიდან) ლანძღვა-შეურაცხყოფა, მაგრამ ყოველგვარ ზღვარს გადააჭარბა ე.წ. „სოციალურ ქსელში“ გამართულმა „ჯვაროსნულმა ლაშქრობამ“ დეპუტატ ბეჟან წაქაძის წინააღმდეგ. და ეს ლაშქრობა მოჰყვა მის განცხადებას, რომ საქართველოში უნდა დაწესდეს მიწის მოცდენის გადასახადი.

სანამ ამ მოსაზრებას შეეხებოდეთ უნდა აღვნიშნოთ, იმ ლეგიონში დეპუტატს რომ აუმხედრდა, ნაკლებად გვეგულება მიწის მოყვარული, ნაღდი მშრომელი ადამიანი, ისეთი გლეხი, ერთ-ერთი საფლავის ქვაზე ნაკაწრი „ლექსით“ ასე რომ ჩასტირის მარჩენალ მიწას: „მიწავ მოგიკვდი მეშრომე, გუთანო ჩამოგეცალე“.

დიახ, მიწასთან და ვაზთან მომუსაიფე გლეხს ალბათ არ ექნება დრო და, რაც მთავარია, სურვილი „ფეისბუქს“ ჩაუჯდეს და ზღვარგადასული, შეურაცხმყოფელი კომენტარები წეროს და რაც მთავარია, ისინი ერთ გოჯ მიწასაც არ მოაცდენენ. კრიტიკა (განსაკუთრებით სახელისუფლებო შტოებისა), რა თქმა უნდა, საჭირო და აუცილებელია, მაგრამ როცა კრიტიკაში სიძულვილი კი არა, სიყვარული, თუნდაც შენთვის მიუღებელი აზრის პატივისცემა ჩანს, მაშინ არის ის მისაღები და სასარგებლოც.

ნამდვილად არ გამოვდგებით ბატონ წაქაძის ადვოკატად, მეტიც, საერთოდ არ ვიცნობთ მას პირადად, საარჩევნო პლაკატებზე გვინახავს მხოლოდ და კეთილი კაცი იმზირება სურათიდან (თვალები სულის სარკეა), მაგრამ უნდა ვაღიაროთ, მისი აზრი მიწის მოცდენის გადასახადთან დაკავშირებით, საშური და აუცილებელია და იგი უსათუოდ უნდა იქცეს კანონად.

მაინც რა თქვა ასეთი დეპუტატმა ლამის მისი ჯვარცმა რომ მოითხოვეს. როგორც თავად განმარტა, ეს ინიციატივა ითვალისწინებს იმ პირთა მიერ მიწის მოცდენის გადასახადის გადახდას, რომლებიც ათობით ჰექტარ სახნავ-სათესს ფლობენ, მაგრამ სხვადასხვა მიზეზთა გამო (უფრო შეგნებულად) მას არ ამუშავებენ ანუ ეს მიწები ცდება და ასეთი მიწების ხვედრითი წილი მთელი სახნავ-სათესი მიწების 70%-ია. გვაქვს კი ასეთი ფუფუნების უფლება მაშინ, როცა ლამის მწვანილიც კი უცხოეთიდან შემოგვაქვს? ამ გადასახადიდან შემოსული თანხა ისევ იმ გლეხებსა და ფერმერებს უნდა მოხმარდეს, რომლებიც დოვლათს ჰქმნიან.

ეს საკითხი განსაკუთრებით აქტუალურია დღეს, როცა თვალშისაცემი და თავშისაცემია სოფლების ახალგაზრდებისაგან დაცლა.

სოფელმა ბევრი რამ დაკარგა. სოფლის დანაკარგი კი ერს აღარიბებს. სოფელი ქვეყნის ხერხემალი იყო ყოველთვის და დღესაც ასეა ის სოფელი, რომელიც მოხუცებს დარჩათ და საითაც თავს მიაბრუნებ ყველგან მოხუცი და ყავარჯენი დაგხვდება, თუმცა ეს ვრცელი და ცალკე საუბრის თემაა.

ბატონ ბეჟანს კი ვთხოვდით, ბოლომდე მიიყვანოს ეს ინიციატივა და არ შეუშინდეს მავანთა და მავანთა უკადრის საქციელს, რადგან ჩვენ ჭეშმარიტად მხოლოდ მაშინ ვიქცევით როცა ვაამებთ ჯერ ღმერთს და მერე ადამიანებს, რადგან ხალხი ყოველთვის როდია კეთილგანწყობილი და ყოველთვის როდი მოსწონს სიკეთე და თუნდაც პიროვნება.

P.S. ეს წერილი არ არის დეპუტატ ბეჟან წაქაძის დასაცავად დაწერილი. ის ამას უჩვენოდაც შესძლებს უთუოდ. ეს წერილი შეხსენებაა, მოწოდებაა ჩვენი თანამოქალაქეებისადმი, რომ თუ არ დავასრულეთ ქიშპობა, ერთმანეთის დამცირება, „თუ არ დავივიწყეთ კითხვა - „ვის მხარესა ხარ?“, თუ ერთის ცრემლი ყველას არ დაგვისველებს წამწამს, თუ არ მოვეშვებით იმის გარკვევას ვისი წიწაკა უფრო მწარეა“, მერე გვიან იქნება.

ზურგი ვაქციოთ, წარსულს და ყველამ ერთად გავხედოთ მომავალს.

2017-2020 წლებში
თერჯოლის მუნიციპალიტეტის მერთან
არსებული მრჩეველთა საბჭოს წევრები:

მ. მურადაშვილი *თ. სვინტრაძე*
ს. ბუსკივაძე *ფ. კეზევაძე*
მ. გეწაძე

„გაუკეთებელი საქმე არ არსებობს! მთავარია, გიყვარდეს, გჯეროდეს და შრომობდე...“

ასე ფიქრობს ქალბატონი, რომელიც მხოლოდ ექვსი თვეა რაც ბარდუბნის საჯარო სკოლის დირექტორად დაინიშნა, ქვეყნისათვის და მათ შორის სკოლისათვის შექმნილ ურთულეს პერიოდში.

როცა ნორმალურ ვითარებაში სკოლის ყოველი დღე, ყოველი საათი თუ წუთი გათვლილ-დაგეგმილია, ხოლო ეპიდსაშიშროების გამო სკოლებს სხვა რეჟიმითა და სხვა ფორმით, ანუ მითითებული რეკომენდაციების და რეგულაციების შესაბამისად უწევთ მუშაობა, რაც ნამდვილად არ არის ადვილი, ახალბედა დირექტორი გაბედულად აცხადებს:

—„მსოფლიო პანდემიამ თვალნათლივ დაგვანახა, რომ თითოეული ადამიანის პირად პასუხისმგებლობას გლობალური ეფექტი აქვს. სწორედ ადამიანური პასუხისმგებლობიდან იწყება ყველა და ყველაფერი. იმისათვის, რომ „ონლაინ“ თუ დასწრებით რეჟიმში სასწავლო პროცესი გამართული იყოს, საჭიროა, მუდმივად გვეჭიროს ხელი სკოლის მაჯისცემაზე და ვგრძნობდეთ დაკისრებულ პასუხისმგებლობას. სადაც ნდობაა, იქ გუნდია, სადაც გუნდია, იქ საერთო საქმე აუცილებლად კეთდება. კოლეგებს და საერთოდ ადამიანებს ყველას ვეტყოდი: გაუკეთებელი საქმე არ არსებობს! მთავარია, გიყვარდეს, გჯეროდეს და შრომობდე ამისთვის!

გულო სულამანიძე დაიბადა 1974 წელს ზედა სიმონეთში. 1992 წელს დაამთავრა სოფლის სკოლა და იმავე წელს ჩაირიცხა წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიურ ფაკულტეტზე. მესამე კურსის წარჩინებული სტუდენტი, უკვე შეთავსებით გაკვეთილებს ატარებს მშობლიურ სკოლაში.

ჯერ კიდევ სკოლის მოსწავლე იყო, როცა მისი ლექსები მისმა პედაგოგმა და როგორც გულო ამბობს, მისი ცხოვრების მასწავლებელმა ნინელი გვენეტაძემ ჩვენთან რედაქციაში მოიტანა და გაზეთ „წინსვლაში“ დაიბეჭდა.

სტუდენტი დროის დიდ ნაწილს საჯარო ბიბლიოთეკაში ატარებდა. იმ პერიოდში დაიწერა მისი ნაშრომები: „გამოსალმების ხელოვანი“, რომელიც გალაქტიონ ტაბიძის შემოქმედებას ეძღვნება და „მისტიური სახე სიმბოლოები და მათი გააზრება დავით გურამიშვილის „დავითიანში“. ნაშრომებმა მისი ლექტორების მოწონება დაიმსახურა და სადისერტაციოდაც კი განიხილებოდა, თუმცა გარკვეული მოვლენების გამო ეს არ მოხერხდა და შემდეგ თბილისში წიგნად დაიბეჭდა...

უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ გულო ქ. ქუთაისის №9 და №3 საჯარო სკოლებში მუშაობდა. 1998 წელს მოსკოვში გაემგზავრა უკვე დაოჯახებული. იქ მეუღლესთან, მალხაზ კლდიაშვილთან და ორ მცირეწლოვან შვილთან ერთად, 15 წელი ცხოვრობდა. ამ წლების განმავლობაში ქართულ-კულტურულ საგანმანათლებო ცენტრ „მზიურში“ მუშაობდა... შემდეგ გადაწყვიტა, რომ მის შვილებს საქართველოში უნდა ეცხოვრათ, ერთხანს თბილისში იტალიურ კერძო სკოლა „ცისკარში“ მასწავლებლობდა, თუმცა შემდეგ საცხოვრებლად და სამუშაოდ მეუღლის სოფელი ბარდუბანი აირჩია. ამასობაში შვილებმა, გოგონამ მარიამმა უკვე წელს წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტი დაასრულა, ხოლო გიორგიმ XII კლასში და ახლა იგი აბიტურიენტია...

ბარდუბნის საბავშვო ბაღში მუშაობამ, მზაობის ჯგუფთან ერთად გატარებულმა დღეებმა, აქტივობებმა თუ სასწავლო პროცესებმა მისცა საშუალება კიდევ ერთი ლამაზი ფურცელი ჩაეწერა თავის ბიოგრაფიაში. გულომ თავი გამოიჩინა როგორც პასუხისმგებლიანმა, ნიჭიერმა, უნარიანმა და აქტიურმა აღმზრდელმა. პატარებისა და საქმის სიყვარული უადვილებდა საქმეს. ეს ის სამყარო იყო, სადაც თავს ბედნიერად გრძნობდა, პატარები სიყვარულს სიყვარულითვე უბრუნებდნენ. სიახლეების ძიებამ, ნიჭმა, ფანტაზიამ შემოქმედებითმა უნარმა კიდევ უფრო თვალსაჩინო გახადა მისი საქმიანობა.

თუმცა გასული წლის ოქტომბერში გულოს საყვარელ პატარებთან განშორება მოუწია, იგი ბარდუბნის საჯარო სკოლის დირექტორად დააწინაურეს.

გულოს კარგად აქვს გააზრებული ის პასუხისმგებლობა, რაც დღევანდელ ეტაპზე და საერთოდაც სკოლას, მის პედაგოგიურ კოლექტივსა და დირექციას აკისრია მოსწავლე-ახალგაზრდობის სწავლა-აღზრდის საქმეში. იცის ადვილი არ არის 21-ე საუკუნის ახალგაზრდობას შესთავაზო ის განსაკუთრებული მეთოდოლოგია და ძალისხმევა, რომლის დროსაც სკოლისადმი, სასწავლო პროცესისადმი სიყვარული და მოტივაცია თითოეული მათგანისათვის მომავალი ცხოვრების გზისმკვლევი გახდება. თუმცა ეს მათი პასუხისმგებლობა და მოვალეობაა და როგორც დასაწყისში ითქვა დაუძლეველი და მიუღწეველიც არაფერია...

როგორ მართავს დღეს ბარდუბნის საჯარო სკოლას, პანდემიით გამოწვეული სირთულეების პირობებში ახალი დირექტორი? პასუხი ასეთია: „სკოლაში წარმატების მიღწევის საწინდარი, ძირითადი საყრდენი პედკოლექტივია. დირექტორი მარტო ვერაფერს გააკეთებს თუ პედაგოგები სათანადო მოწოდების სიმაღლეზე არ იქნებიან, ამიტომ ისინი რომ გამოგყვენ უნდა უნდოდე, მოწონდე და მოგყვებოდნენო, ამბობს. ბარდუბნის სკოლაში არიან დიდი გამოცდილების მქონე პედაგოგები, თითოეული მათგანი კარგად ართმევს თავს დაკისრებულ მოვალეობას. ჩვენ ყველამ ერთად შევძელით საჭირო პერიოდში დისტანციური სწავლების მიღმა არ დაგვრჩენოდა არც ერთი მოსწავლე. შეიძლება ითქვას, რომ გვქონდა 100%-იანი ჩართულობა. სოციალურად დაუცველ ოჯახთა რამდენიმე ბავშვს სკოლამ განსაკუთრებული პირობები შეუქმნა“.

დირექტორი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ამ პროცესში აგრეთვე დიდი როლი შეასრულეს ოჯახებმა, მშობლებმა. თუ ბავშვს არ ექნებოდა ტექნიკური საშუალება და მათი მხრიდან არ იქნებოდა დახმარება, თვალყური და კონტროლი ბავშვებზე, ეს პროცესი ეფექტურად ვერ შედგებოდა.

„სკოლაში ელექტრონული ჟურნალი ამოქმედდა და უკვე იქცა ჩვენს რუტინულ საქმიანობაში საჭირო კომპონენტად, ის აუცილებელია, თუმცა დასახვეწი. ჩვენი სკოლის პედაგოგები ყურადღებით, მონდომებით და პროფესიული თვალსაზრისით იყენებენ დანერგილ სიახლეებს, ასე რომ არც მომავალში გაგვიჭირდება ელექტრონულ ჟურნალში მუშაობა, ამბობს დირექტორი.

ზემოთაღნიშნულის მიუხედავად, როგორც საგანმანათლებლო სფეროს წარმომადგენელთა უმრავლესობას, გულოს მიაჩნია, რომ სწავლება, ტრადიციულად, საკლასო ოთახებში ჩვეულ გარემოში შეუცვლელი პროცესია.

გარდა იმისა, რომ სკოლაში დასწრებით სწავლებას მეტი ეფექტი და შედეგიც აქვს, სკოლას ხელეწიფება მოსწავლეებს შესთავაზოს შემეცნებითი თუ გასართობი აქტივობები, შეხვედრები, პრეზენტაციები, როცა ბავშვებს ეძლევათ საშუალება განვითარდნენ, გამოავლინონ თავიანთი შესაძლებლობები, გახდნენ უფრო თავდაჯერებულები და გარკვეული ნაბიჯები გადადგან დამოუკიდებლობისაკენ...

სკოლა სხვა ურთიერთობებია, სხვა ფასეულობებს უყალიბებს მოსწავლეებს...

სკოლა უნდა იყოს საზოგადოებისათვის გახსნილი, იქ მიმდინარე პროცესები—საჯარო, შეხვდნენ გამოჩენილ ადამიანებს, მწერლებს, მხატვრებსა თუ ხელოვნების სხვა დარგის წარმომადგენლებს. ერთი სიტყვით, სკოლამ უნდა შეძლოს მოსწავლის ბიოგრაფიაში ჩაწეროს ისეთი ფურცელი, რომელიც ცხოვრების მანძილზე ემახსოვრებათ და ხელს შეუწყობს მათ ღირსეულ პიროვნებად ჩამოყალიბებაში.

ეს ყველაფერი ალბათ მას შემდეგ გახდება შესაძლებელი, „ეპიდპანდემიის“ საშიშროება რომ დაგვტოვებს...

მანამდე კი... მანამდე მოსწავლეებმა „ონლაინ“ საახალწლო ღონისძიებაში მიიღეს მონაწილეობა, შემდეგ, როცა სკოლაში დადიოდნენ და სწავლა ჩვეულ რეჟიმში მიმდინარეობდა საგაზაფხულო კვირეული მოაწყვეს დიდი სიფრთხილითა და რეგულაციების დაცვით, დედის დღე და 8 მარტი ლამაზი ღონისძიებითა და ყვავილებით მიულოცეს ქალბატონებს. პატივი მიაგეს 9 აპრილს დაღუპულთა ხსოვნას, ხოლო დედაენის დღე სკოლამ, თითოეულმა კლასმა საზეიმო ვითარებაში აღნიშნა... ახლა სააღდგომო დღესასწაულისათვის და დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავი ღონისძიებისათვის ემზადებიან... თუ ყველაფერი კარგად იქნა, ანუ პანდემიამ ახალი შემოტევით ხელი არ შეუშალათ სტუმრებსაც მოიპატიჟებენ...

დირექტორმა მადლიერებით აღნიშნა, რომ სკოლას აქვს ბიბლიოთეკა, რომელიც აწ გარდაცვლილი ყოფილი დირექტორის, რამაზ ბარდაველიძის და მისი ასევე გარდაცვლილი 23 წლის შვილის მარიამის სახელზე ოჯახმა საკუთარი ხარჯებით გაუკეთა. ბიბლიოთეკას პირველი საჩუქარი წიგნების სახით საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორმა, გიორგი კეკელიძემ თვითონ ჩამოუტანა და უსახსოვრა, შემდეგ მუნიციპალიტეტის განვითარების რესურსცენტრმა და სხვებმა...

საფიქრალ-საზრუნავი და საკეთებელი თავზე საყრელი აქვს დირექტორს, პედკოლექტივის და საკუთარი შესაძლებლობის იმედით, საერთო საქმის სიყვარულით, ქვეყნის მომავალი თაობის სიყვარულით უსათუოდ მიაღწევენ მიზანს, ამიტომაც სიძნელეების არ ეშინია...

სკოლის დირექტორის პირველი ნაბიჯები გადადგმულია, თუმცა ეს მხოლოდ დასაწყისია...

ბარდუბნელ მოსწავლეებს წინ უამრავი ლამაზი დღე ელოდებათ.

დირექტორის გეგმებიდან გამომდინარე და გამომდინარე იქედან, რომ ენერგიული, ინიციატივიანი და მიზანდასახული ქალბატონისათვის, როგორც თვითონ ამბობს, მიუღწეველი არაფერია, სოფელს ნამდვილად გაუმართლა, რომ მათ შვილებს, შვილიშვილებს და ა.შ. სასკოლო ცხოვრება იმაზე უფრო ნაყოფიერი, შინაარსიანი და საინტერესო ექნებათ, ვიდრე წარმოუდგენიათ.

მზია ცქიფურიშვილი

„მე ვხედავ მზეს“...

ამ დღეებში, კულტურის სახლის დარბაზში, ძევრის საჯარო სკოლის თეატრალურმა დასმა ახალი სპექტაკლის პრემიერა გამართა. ამჯერად მაყურებელთა წინაშე ნოდარ დუმბაძის „მე ვხედავ მზეს“ წარმოადგინა...

ვიდრე სპექტაკლი დაიწყებოდა შეკრებილ მაყურებლებს მიესალმა სკოლის დირექტორი, მანუჩარ ფანჩულიძე, მან ბოდიში მოუხადა საზოგადოებას, რომელთა მოწვევა პრემიერაზე ვერ მოხერხდა პანდემიის რეგულაციებიდან გამომდინარე. ისაუბრა სკოლის თეატრზე, რომელიც 8 წელია მუშაობს და ახალ-ახალი სპექტაკლებით ასაზრდოებს მაყურებლებს. მიუხედავად იმისა, რომ თეატრალურ დასში „მსახიობები“ ყოველწლიურად იცვლებიან, ახლები ისევე დიდი გატაცებით და ენთუზიაზმით ირგებენ როლებს, როგორც მათი წინამორბედნი... მან მადლიერება გამოხატა რეჟისორის ამირან (ტატო) პატარიძის მიმართ და აღნიშნა, რომ სკოლის თეატრალური დასის წარმატებას სწორედ მისი პროფესიონალიზმი და ნორჩ „მსახიობებთან“ მუშაობის განსაკუთრებული მეთოდი განსაზღვრავს...

მანუჩარ ფანჩულიძემ მადლიერებით მოიხსენია აგრეთვე სკოლის კურსდამთავრებული, ამჟამად ბიზნესმენი მალხაზ გიორგაძე, რომელიც გვერდით უდგას სკოლას და მისი ფინანსური მხარდაჭერით არაერთი სპექტაკლის დადგმა გახდა შესაძლებელი. და ბოლოს მადლობა გადაუხადა სპექტაკლის ყველა მონაწილეს და წარმატება უსურვა.

ძევრის სკოლას, მის თეატრალურ დასს მორიგი პრემიერა მიულოცეს და წარმატებები უსურვეს მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსმა ბატონმა გურამ თურქაძემ და მუნიციპალიტეტის განათლების რესურსცენტრის ხელმძღვანელმა ქალბატონმა ქეთევან შეყრილაძემ.

ნოდარ დუმბაძის თითოეული ნაწარმოები და მათ შორის „მე ვხედავ მზეს“ ყველასათვის, მიუხედავად მათი ასაკისა, საყვარელი და ახლობელია. მათში ყველაფერი ცხოვრებისეული, ღირებული და დიდაქტიკურია, ამიტომაც ახალბედა ნორჩი „მსახიობების“ მიერ ძალზე კარგად და შთამბეჭდავად იყო ეს ყველაფერი აღქმული და ნაჩვენები...

არ არის ნამდვილად ადვილი სპექტაკლის დაწყების პირველივე წუთიდან, პირველივე სურათიდან, ანუ როცა სოფელს ზარების რეკვამ ომის დაწყების თავზარდამცემი ამბავი აუწყა, დასასრულამდე ☞9

სულთათანა

მართლმადიდებლური აღდგომის მეორე დღე, მიცვალებულთა მოხსენიების, საფლავთა კურთხევის დღეა. ამ დღეს ვიგონებთ ჩვენს გარდაცვლილ ახლობლებს, მეგობრებს და არა მარტო მათ... ვიგონებთ და პატივს მივაგებთ ადამიანებს–მათ, ვინც გამორჩეული კვალი დატოვა ცხოვრებაში, ვინც ქვეყნის ერთგული კაციც იყო და მისი მეხოტბეც, ვინც დღემდე მოიტანა ჩვენი ენა, მამული და სარწმუნოება...

* * *

გაზეთი „თერჯოლა“ იხსენებს იმ ადამიანებს, რომლებმაც თავი დაგვამახსოვრეს თავიანთი კეთილი საქმეებით, სამშობლოსადმი მსახურებით და რომლებიც არაერთხელ მოხვედრილან ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე, როგორც წარმატებული პიროვნებები, ახლა კი, მარადიულ სასუფეველში განისვენებენ. არდავიწყება მათ სახელებს...

„ძნელია ქართველობა“

ბოდიშით, გარდაცვლილო მეგობრებო

„ძნელია ქართველობა“-ო ათქმევინა ჭაბუა ამირეჯიბმა დათა თუთაშხიას. ქართველობა რომ ძნელია, კიდევ ერთხელ დაგვარწმუნა პანდემიამ. ერთმანეთის გვერდში დგომა ჭირსა და ლხინში, ჩვენი ადათ-წესი და მოვალეობაა. გვახსოვს როგორ პატივს მივაგებდით გარდაცვლილებს. დასაფლავების დღეს, პირველი მანქანა რომ სასაფლაოზე იყო, ბოლო მანქანა ჯერ კიდევ გარდაცვლილის ეზოში იდგა. იმდენი ყვავილი გროვდებოდა, ერთი საათი ცერემონიალს სჭირდებოდა.

ერთ წელზე მეტია პანდემიის გამო ურთიერთობის და თანადგომის გამოხატვას ვეღარ ვახერხებთ, ვერ ვნახულობთ ავადმყოფებს, ვერ ვესწრებით პანაშვიდებს და დასაფლავებებს.

მომენატრა ადამიანები, მათთან საუბარი, ახლის მოყოლა, ძველის გახსენება, ხელის ჩამორთმევა, მოკითხვა-მოფერება. სწორედ ამ ურთიერთობის გამოც არის გამორჩეული ჩვენი ქვეყანა, ხალხი და განგვასხვავებს სხვა ქვეყნებისა და ხალხებისაგან. ერთმა თერჯოლელმა, დროებით ამერიკაში მცხოვრებმა, რომელსაც საერთო მეგობრის დასაფლავებაზე შევხვდი რამდენიმე წლის წინ, სიტყვამ მოიტანა და თქვა—ერთ სართულზე მცხოვრებნი ისე იბადებიან და კვდებიან, ერთმანეთს არ იცნობენო.

ბედნიერია ეს ხალხი და უბედურიც. ჩვენ ლამის გადაგვიტანა ერთმანეთის დარდმა და იმანაც, რომ გვერდით ვერ დავუდექით უახლოეს ოჯახებს. ხალხმრავლობის შეზღუდვის, შიშის, მისვლა-მოსვლის სიძნელეების გამო, ბევრ გარდაცვლილ ნაცნობს თუ მეგობარს ვერ მივაგეთ ღირსეული პატივი, ვერ დავიტირეთ ისინი, ყვავილი ვერ მივუტანეთ, ოჯახს კი გვერდში ვერ დავუდექით, ტკივილი ვერ შევუმსუბუქეთ, არა და რა შვებაა, როცა გითანაგრძნობენ.

ციალა ღიბრაძე

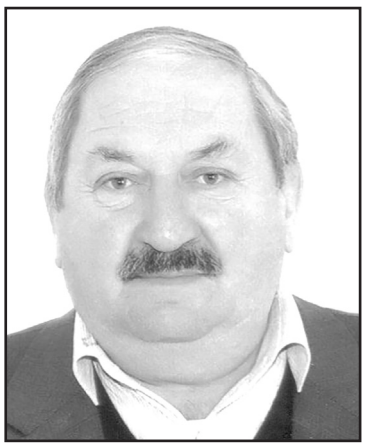

ამირან ჩხიკვაძე

თამაზ ცხადაძე

კახა კუტივაძე

გაზეთის მეშვეობით კი გამოვხატეთ გარდაცვლილებისადმი პატივისცემა, ოჯახებს სამძიმარი გამოვუცხადეთ, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი, ბევრი ისე წავიდა არც გაგვიგია და ბოდიში ჩვენი გარდაცვლილი მეგობრების: ია ბუცხრიკიძის, ინეზა ზამთარაძის, ციალა ღიბრაძის, დოდო კაპანაძის, დათო არაბიძის, ამირან ჩხიკვაძის, თამაზ ცხადაძის, კახა კუტივაძის სულებს... ბოდიში მათი ოჯახის წევრებს, ჩვენს მეგობრებს.

რედაქციის თანამშრომლები, სხვადასხვა დროს, ერთად ან ცალ-ცალკე მივალთ მათ საფლავებთან, მანამდე კი კიდევ ერთხელ გავიხსენებთ.

ჟუჟუნა ცხადაძე

ინეზა ზამთარაძე

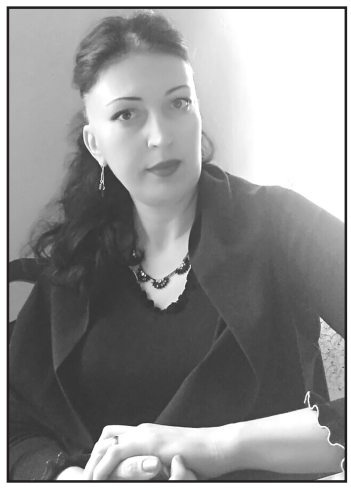

არ შეიძლებოდა, თვალში არ მოგხვედროდათ მისი გამორჩეულად უზადო სილამაზე, კდემამოსილება, დადიოდა და თან გაზაფხულს დაატარებდა, გულგრილს არ დაგტოვებდა, თვალს გაგაყოლებინებდა...

თუმცა ინეზა ზამთარაძის ფიზიკურ მომხიბვლელობას სულიერი სილამაზე სჭარბობდა:

კეთილშობილი, ფაქიზი სულის, ერთგული, გონიერი, დახვეწილი, გემოვნებიანი ქალბატონი, ზნეობისა და ეთიკის მაგალითი...

დიდხანს უნდა ელამაზებინა გარემო, დიდხანს უნდა მიენიჭებინა უამრავი ადამიანისთვის ბედნიერება, ეწილადებინა მისთვის ჩვეული სითბო, დიდხანს უნდა ეკეთებინა საყვარელი საქმე, რომელიც არაჩვეულებრივად გამოსდიოდა.

ახალგაზრდა ასაკში დაგვტოვა და თან გაიყოლა ბევრი ცრემლი, ტკივილი, მონატრება...

ტირის ყველა, იხსენებენ ინეზა ზამთარაძის მიერ ღირსეულად განვლილ წლებს, მხოლოდ სიყვარულით, გულისხმიერებით, ერთგულებით, სიკეთითა და სითბოთი დახუნძლულს...

ძნელია, დაიჯერო, რომ ჩვენ გვერდით აღარაა, მას ხომ ძალიან უყვარდა სიცოცხლე, ბედნიერება, რომელიც არ აკლდა.

ღმერთისგან მომადლებული ყოველი წამისთვის უფალს მადლობას სწირავდა. დაგვაკლდება ძალიან მისი გონივრული სიტყვა, გაწონასწორებული და თბილი...

უფალს ებარებოდე ჩვენო ძვირფასო ქალბატონო!

ადამიანები
მიდიან, მოდიან,
ყოველი იძვრისი
ღმერთსავე ბარდება,
სიკვდილი მარტოდენ
სიკვდილი როდია,
შეუცნობელია კაცთაგან
განგება.
ნეტართა ხვედრია
ცათაგან მიწვევა,
სულ დიდთა ხვედრია,-
ღმერთია თავდებად,
სიკვდილის მერე რომ
სიცოცხლე იწყება,
სიცოცხლე,
რომელიც არასდროს
მთავრდება.

სსიპ გურამ ქარქაშაძის სახელობის სოფელ ღვანკითის საჯარო სკოლის პედაგოგიური კოლექტივი

დათო არაბიძე

ავად გათენდა 2020 წლის 26 ნოემბერი. ელვის სისწრაფით გავრცელდა ხმა ეწრის საჯარო სკოლის დირექტორის დათო არაბიძის გარდაცვალების შესახებ. მწუხარებამ დაისადგურა არა მარტო ოჯახში, არამედ მის ნაცნობ-მეგობრებში, პედაგოგიურ საზოგადოებაში, მთელ რაიონში. მეც ერთი იმათთაგანი ვარ, რომელმაც საუკეთესო „ძმა“ და მეგობარი დაკარგა, „სობესის სიძეს“ ვეძახდით. მომტაცა მშვენიერი თანამშრომელი ნარგიზ ურიადმყოფელი და ეწრის „გზას გაუყენა“. მანამდე ათასჯერ გვყავდა გაკითხულ-გამოკითხული, გვიქებდნენ, პედაგოგი კაცი ცუდი რატომ იქნებოდა და „დავთანხმდეთ თქვა“ ვამბობდით ისე, თითქოს ვინმე რამეს გვეკითხებოდა.

და შეიქმნა ბედნიერი ოჯახი, წლებმა მათ სიყვარულს ვერაფერი დააკლო, პირიქით, ხასიათის, საქმიანი თუ მორალური თვისებების უკეთ გაგებამ, ერთად შრომა-კეთებამ, განამტკიცა ეს სიყვარული... მერე შვილები გაჩნდნენ: გიორგი, ცოტნე, დათო სკოლის დირექტორად დანიშნეს, უყვარდა პედაგოგიურ კოლექტივს, მოსწავლეებს, მშობლებს, სოფელს.

უნდა გავიხსენო—პენსიაზე გაცილეს რამდენიმე პედაგოგი, არ მინდოდა ღვანკითში სუფრაზე წასვლა—სიქთარვაში ჩამოსვლა დავაპირე, ავტობუსის მძღოლს უთხრა—არ გაჩერო, იქედანაც მე წამოგიყვანო, დამაიმედა. შენ დათრობამდე სუფრასთან რა გამაჩერებს თქვა ვუთხარი და როცა მსგავსად გაზეთში დავწერე „გადარეული“ იყო, მოვკლავო—იძახდა თურმე.

ნაადრევად წავიდა დათო არაბიძე, დატოვა მოხუცი დედა, რომელიც ახლახან გარდაიცვალა, მეუღლე, შვილები. დათოს უფროსი შვილი გიორგი სტუდენტია, ცოტნე მოსწავლე, სწორედ ამ ასაკში სჭირდებოდათ მათ მამის ძლიერი ხელი და ყურადღება, მაგრამ ბიჭები ჭკვიანები არიან, დედის ფრთებქვეშ და ღირსეული მამის გადიდებულ სურათთან დავაჟკაცდებიან „უღელი ბიჭები“ და შეისმენენ დედის დარიგებას, გაუფრთხილდებიან და დარდს შეუმსუბუქებენ, არასოდეს შეარცხვენენ მამის სახელს და საფლავს.

დათო მეგობრობდა რედაქციელებთან. უყვარდა ჩვენი გაზეთიც, დათო ჩვენც დაგვაკლდა.

წავიდა ეს მთასავით კაცი და მრავალთა გულში სევდა დატოვა, გავლის წლები, ამ სევდას მოერევა ოჯახი, თაობიდან თაობას გადაეცემა, რომ იყო ერთი კარგი კაცი—მათი დიდი წინაპარი...

ჟუჟუნა ცხადაძე

კაცი, რომელიც შვენოდა კუთხეს და ქალაქს

არიან ადამიანები, რომლებიც „დიდ სოფელში“ წასვლის შემდეგ დიდხანს რჩებიან ნაცნობ-მეგობრების მეხსიერებაში. სამეზობლოდან ჩემთვის (და არა მარტო) ასეთთა რიცხვს მიეკუთვნება ზაურ გაბრიჭიძე. ვერაფრით ვერ ვიჯერებ, რომ ის ამქვეყნად აღარ არის. სულ მგონია, დილით აი ახლა გამოაღებს ჭიშკარს, პენიანად ჩაცმული (თეთრი ქათქათა პერანგი უხდებოდა ძალიან) მიაშურებს გარაჟს, გამოიყვანს თავის თეთრ ვოლგას და ნელი სვლით მიაშურებს სამსახურს. ვისაც კი დაედარება გზად ყველას მიიპატიჟებს მანქანაში და თითოეულს თავის სამსახურამდე მიიყვანს...

დინჯი, ღრმად ერუდირებული, თავისი საქმის პროფესიონალი კუთხემეზობლის გამკითხავი და ხელის გამმართველი ჭირსა და ლხინში. აი, ასეთად დაგვამახსოვრა მან თავი და როცა რაიმე სახის სუფრაზე მარადიულ სასუფეველში გადასახლებულთა მოსაგონარი შეისმება—ზაურ გაბრიჭიძის თამადობითო დასძენენ უმალ. ხელმძღვანელი მუშაკის ეტალონი იყო, ოსტატობით დაიწყო და ავტოსატრანსპორტო საწარმოს დირექტორი გახდა. მისი მაღალი სიტყვა არ ახსოვთ მის თანამშრომლებს, სადაც კი იღწვოდა, ყველას შეაყვარა თავი. გამარჯობა არ გქონდა ნათქვამი, ხომ არაფერში ვარ საჭიროო გკითხავდა. აქტიურად იყო ჩაბმული რაიონის აღმშენებლობაში, პატარა თუ დიდი საქმე მისი მონაწილეობის გარეშე არ გაკეთდებოდა. პარალელურად ფეხბურთელთა გუნდ „საპოვნელას“ კურატორობდა, საკმაოდ წარმატებით გამოდიოდა გუნდი საქართველოს პირველობაზე და ამაში ზაურ გაბრიჭიძის ლომის წილი იყო. მის დროს გახდა „საპოვნელა“ უმაღლესი ლიგის ბინადარი.

ღირსეული ოჯახის მამა იყო. შესანიშნავ ქალბატონ მზიასთან ერთად 3 სამაგალითო ვაჟი აღუზარდა მამულს. ზაურ გაბრიჭიძის სიცოცხლე მის შთამომავლებში გრძელდება.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი სპეტაკი სული.

ი. ერაძე

სულთათანა

ია ბუცხრიკიძე— უსაზღვრო ტკივილი და სევდა

ძნელია ცრემლებისა და გულისტკივილის გარეშე წერო ქალბატონზე, რომელიც სიკეთით, სიყვარულით, მშვენიერებით ავსებდა სამყაროს და მას გახსენება უნდა დაარქვა. სამწუხაროდ ეს რეალობაა...

ია გონერის ასული ბუცხრიკიძე 1973 წლის 8 მაისს დაიბადა თერჯოლის რაიონის სოფელ ახალთერჯოლაში. 1990 წელს დაამთავრა ახალთერჯოლის საშუალო სკოლა, ხოლო 1995 წელს ქალაქ ქუთაისის ჰუმანიტარულ-ეკონომიკური ინსტიტუტი „ჯანმრთელობის დაცვის ეკონომიკის, ორგანიზაციისა და მართვის“ სპეციალობით.

შრომითი საქმიანობა დაიწყო 1990 წლიდან, მუშაობდა თერჯოლის აგრომრეწვენერგოში, ჰუმანიტარულ ორგანიზაცია „კათარზისში“, ქონების მართვის თერჯოლის რაიგანყოფილებაში ბუღალტრად, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობაში სპეციალისტად, მთავარ სპეციალისტად.

1998 წელს შექმნა ოჯახი ტარიელ ფანჩულიძესთან ერთად. 2004 წელს შეეძინათ ქალიშვილი ანა ფანჩულიძე.

სამაგალითო მეუღლე და დედა, ოჯახის დიასახლისი, ნაცნობ-მეგობრების, მეზობლების თანამდგომი, სიცოცხლით და ენერგიით სავსე ქალბატონი 2020 წლის 13 დეკემბერს სამედიცინო დაწესებულებაში კორონავირუსის პანდემიამ იმსხვერპლა...

არ არსებობს სიტყვა, საშუალება, რომელიც მშობლებს, მეუღლეს, შვილს, ახლობლებს შეუმსუბუქებს იას არყოფნით გამოწვეულ გლოვასა და ვარამს, ქალბატონი, რომელიც აძლიერებდა და ალამაზებდა ოჯახს, იმედითა და სიხარულით ავსებდა მის ირგვლივ მყოფ ადამიანებს დღეს უდიდეს ტკივილად და მონატრებად იქცა... ძნელია და ამაოა ასეთ შემთხვევაში ნუგეში, თანაგრძნობა.

იამ ცოტა, ძალზე ცოტა, მხოლოდ 47 წელი იცხოვრა, მაგრამ ნათელი, კეთილი კვალი და დიდი სიყვარული დატოვა არაჩვეულებრივი ქალური ღირებულებებით და ზნეობრივი თვისებებით...

უფალმა დაუმკვიდროს სასუფეველი ცათა შინა.

მზია ცქიფურიშვილი

დოდო კუბლაშვილი-კაპანაძე

...თერჯოლას ახსოვს ქალბატონი დოდო, ოჯახზე, მეგობრებზე, საქმეზე, რაიონზე შეყვარებული, გულმართალი, პატიოსანი, იმედიანი. თერჯოლის ცენტრალურ აფთიაქში მუშაობდა ფარმაცევტად, მაღალკვალიფიციური თანამშრომელი ჰყავდა რევაზ ისაკიჩს, რომელიც დიდ პატივს სცემდა ქალბატონ დოდოს, ეიმედებოდა და ენდობოდა. შრომობდა, ქმნიდა, აკეთებდა, გვერდში ედგა ძვირფას მეუღლეს, ბატონ გოგის და მოაწყვეს ოჯახი, თავს ევლებოდნენ შვილებს, ზრდიდნენ სიყვარულით და უნერგავდნენ მათ საუკეთესო თვისებებს. მერე გაჭირდა ცხოვრება და წავიდა ქალბატონი დოდო იტალიაში, იქაც გამოადგა პროფესია, განათლება და კულტურა. ვინც გაიცნო, ყველას უყვებოდა სამშობლოზე, მის ღირსეულ წარსულზე, იმაზე, რომ გაჭირვება დროებითია. ოჯახის ნატრული იყო და ყოველი ჩამოსვლა დღესასწაული. უცხო ქვეყანაში და შრომაში გავიდა რვა წელი, მერე ჯანმრთელობა შეერყა, ავადმყოფი სახლში ჩამოიყვანეს და იდგა მის სანახავად და მოსაკითხად მისული მრავალი ნაცნობი, მეგობარი, ნათესავი, ყველა ისე ედგა გვერდში ბატონ გოგის და მის შვილებს, როგორც შეეძლოთ.

მერე გარდაიცვალა და დატოვა დიდი ტკივილი არა მარტო ოჯახში, არამედ ყველა იმ ადამიანში, ვინც კი იცნობდა.

დოდოს საფლავი ახლა მოწყობილია და მერე როგორ!

ყვავილი, სანთელი, გულზე დაქცეული ჭიქა ღვინო მას არასოდეს მოაკლდება. მეუღლე, შვილები, შვილიშვილები, ჩვენ, მეგობრები, სხვა ახლობელი ადამიანები არასოდეს დაივიწყებენ.

მაგრამ მაინც, სიკვდილი სევდაა, ადამიანად არყოფნის სევდა. მშვიდობით იყავი შენს სევდასთან და შენს მყუდრო ძილში. გემსუბუქოს მიწა, რომელიც გულზე გაყრია.

ჟუჟუნა ცხადაძე

ბუნების დაუღალავი მკვლევარი— დავით უკლება

„არ დავიწყება მოყვრისა, აროდეს გვიზამს ზიანსა“

დედაქალაქში დასტამბულ სქელტანიან წიგნში, რომლის ავტორი გეოგრაფიის მეცნიერებათა დოქტორი პროფესორი კობა ხარაძე გახლავთ, საინტერესოდ არის წარმოდგენილი ფიზიკური გეოგრაფიის (ლანდშაფტმცოდნეობის) აღიარებული მკვლევარის, დოქტორის, პროფესორის, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატის, ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის ორგზის ლაურეატის დავით უკლებას ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ფრაგმენტები. ჩვენი გაზეთის მკითხველთა ინტერესს ისიც ზრდის, რომ საერთაშორისო სამეცნიერო წრეებში აღიარებული სწავლული ჩვენი რაიონის მკვიდრია. სოფელ ეწერში დაიბადა 1919 წლის 27 დეკემბერს. იქვე მიიღო დაწყებითი განათლება, თბილისში კი დაამთავრა სახელმწიფო უნივერსიტეტის გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტი. სტუდენტობის წლებშივე აქტიურად იყო ჩართული სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების საქმიანობაში. თანამშრომლობდა პრესასთან. ამ პერიოდს დაემთხვა დიდი სამამულო ომი. დავითმა ჯარისკაცული ცხოვრება დაიწყო. იბრძოდა ჩრდილოეთ კავკასიის ფრონტზე. გამოჩენილი საზრიანობისა და მამაცობისათვის ოფიცრის ჩინი დაიმსახურა და ბატალიონის ხელმძღვანელობაც დაეკისრა.

ომიდან დაბრუნების შემდეგ წარჩინებით დაამთავრა ასპირანტურა. მისი შემდგომი მეცნიერულ-კვლევითი მოღვაწეობა უკავშირდება საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის, ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტს. ამასთან ერთად, უწყვეტი კავშირი ჰქონდა უნივერსიტეტის სასწავლო-პედაგოგიურ საქმიანობასთან. მნიშვნელოვანია მხარეების ბუნებრივი პირობებისა და რესურსების კვლევა რაციონალური ბუნებათსარგებლობის თვალსაზრისით. ამ პრობლემას მეცნიერმა 150-მდე შრომა მიუძღვნა. მათგან 130-ზე მეტი დაბეჭდილია ინგლისურ, ფრანგულ, პოლონურ და რუსულ ენებზე. მათ შორის 6 მონოგრაფიაა.

ბატონ დავითს დიდი დამსახურება მიუძღვის ტიპოლოგიური გეოკომპლექსების—სხვადასხვა ტაქსონომიური რანგის ლანდშაფტების კარტირებაშესწავლაში. მან ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის ინსტიტუტში დააარსა ლანდშაფტმცოდნეობის განყოფილება და აღზარდა კვალიფიციური კადრები.

მისივე უშუალო ხელმძღვანელობითა და მონაწილეობით პირველად შეიქმნა საქართველოს ფერადი ლანდშაფტური რუკა ქართულ და რუსულ ენებზე.

მეცნიერის ლანდშაფტური გამოკვლევების ორბიტა გასცდა საქართველოს ფარგლებს. მის მიერ დამუშავებული ლანდშაფტური კვლევის მეთოდის საფუძველზე, მისივე ხელმძღვანელობითა და უშუალო მონაწილეობით შედგენილ იქნა ამიერკავკასიის პირველი საშუალო მასშტაბიანი ფერადი რუკა, რომელიც მოსკოვში გამოიცა.

რუკის შედგენაში მონაწილეობდნენ აზერბაიჯანის, სომხეთის და საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიების შესაბამისი დაწესებულებების წამყვანი მეცნიერები. რუკის შედგენის მთელი სიმძიმე ბატონ დავითს აწვა მხრებზე. სწორედ მას მოუხდა რეგიონის მთა-ბარის საექსპედიციო შესწავლა და ცალკეულ დაწესებულებებში არსებული მასალების გაანალიზება: რუკაზე ასახულია სხვადასხვა ტაქსონომიური რანგის 220-ზე მეტი გეოკომპლექსი. ეს რუკა საგრძნობლად უადვილებს სპეციალისტებს მეურნეობის რიგი დარგების ტერიტორიულ დაგეგმარებას. ამიერკავკასიის ლანდშაფტური რუკა პირველი ფერადი ლანდშაფტური რუკა იყო ყოფილი საბჭოთა კავშირის ფარგლებში და იგი თავის დროზე დიდი სამეცნიერო გეოგრაფიული ცენტრების გამოჩენილი გეოგრაფიულ ლანდშაფტმცოდნეების მიერ მაღალი შეფასებებით აღინიშნა.

ასევე, მნიშვნელოვანი იყო საშუალო სკოლებისათვის საქართველოს ბუნებრივი ზონების რუკის შედგენა.

საგანგებოდ უნდა გამოიყოს მონოგრაფია „საქართველოს ანთროპოგენური ლანდშაფტები“, რომელშიც ღრმა მეცნიერული ანალიზია მოცემული ადამიანისა და ბუნების ურთიერთზემოქმედების შედეგებზე. დადგენილია ანთროპოგენური ლანდშაფტების მოდიფიკაციის სრული სურათი. გამოთქმულია მეცნიერულად დასაბუთებული მოსაზრებანი ლანდშაფტების აღდგენის, დაცვისა და რაციონალური გამოყენების თაობაზე.

დიდად ნაყოფიერი იყო მეცნიერის მოღვაწეობა ქართული ენციკლოპედიის შედგენაში. ის 20 წლის განმავლობაში შეთავსებით მუშაობდა დედამიწის შემსწავლელ მეცნიერებათა განყოფილებაში უფროს მეცნიერ-რედაქტორად. აღწერა და გამოაქვეყნა მრავალი საენციკლოპედიო სტატია და რედაქტირება გაუკეთა გეოგრაფიულ სტატიებს.

ბატონი დავითი გეოგრაფიის დარგის მრავალი მონოგრაფიის, უმაღლესი და საშუალო სკოლების სახელმძღვანელოების, შრომათა კრებულების რედაქტორი გახლდათ.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია, ამ მხრივ კავკასიის სამ ტომად შედგენილი ფიზიკურ-გეოგრაფიული დახასიათების რედაქტირება, გეოგრაფიული საზოგადოების შრომების კრებულის უცვლელი რედაქტორობა და სხვა.

უნდა აღინიშნოს ბატონი დავითის ლექციები უნივერსიტეტში, სადაც მან პირველმა შემოიღო ლექციების კურსის კითხვა „ფიზიკური გეოგრაფიის ძირითად პრობლემებზე“.

მრავალმხრივი იყო მეცნიერის საზოგადოებრივი საქმიანობა: ათეული წლების განმავლობაში იღვწოდა, როგორც საქართველოს გეოგრაფთა საზოგადოების სამეცნიერო საბჭოსა და საზოგადოების მუდმივი წევრი. იყო აზერბაიჯანის დაცვის სამეცნიერო საბჭოს წევრი. ასევე ყაბარდო-ბალყარეთის გეოგრაფიის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს წევრი.

☞8

„ქრისტე აღსდგა მკუდრეთით
სიკუდილითა სიკუდილისა
დამთრგუნველი და საფლავების
„შინა ცხოვრების მიმნიჭებელი“

აკადემიკოსი ზურაბ რობაქიძე—90

„გული ყოველთვის თერჯოლისკენ მომიწევს“;
„თერჯოლა ჩემი ადგილის დედაა“;
„ყველაზე მეტად აქ ვარ ბედნიერი“...

ეს არაერთხელ განუცხადებია ბატონ ზურაბს მაღალი ტრიბუნიდანაც, კერძო საუბარშიც.

დიახ, ასეა, თერჯოლა მისი მუდმივი სასაუბრო თემაა.

თავის მხრივ, თერჯოლა ამაყია სახელოვანი შვილით. ეფერება და პატივს მიაგებს მას.

გვახსოვს 2016 წლის მაისი. თერჯოლის კულტურის სახლის ვრცელი დარბაზი პირთამდე სავსე სტუმარ-მასპინძლით.

ექიმისა და მეცნიერის დაბადებიდან 85-ე საიუბილეო წლისთავისადმი მიძღვნილმა საზეიმო საღამომ სრულად შეჰყარა აქ ინტელიგენცია, მუნიციპალიტეტის ხელისუფალნი, დედაქალაქელი სტუმრები, ადგილობრივი და მოწვეული კოლეგა-მეგობრები, დიდი და პატარა... რა თქმა უნდა, აქ იყვნენ ყოფილი პაციენტებიც, ბატონმა ზურაბმა რომ „შემოაბრუნათ“ აქეთკენ, „სააქაოსკენ“...

მადლიერებას მოეცვა ყოველი...

***

როგორ სწრაფად გარბის დრო. თითქოს გუშინ იყო ეს ყველაფერი, არა და... 90-ც მოსულა! ბატონო ზურაბ, არ გებევროთ,
ასი უნდა დაგებედოთ!

* * *

თქვენი თერჯოლა გეფერებათ და გლოცავთ.
ოთხმოცდაათი რა არის, იმსახურებთ ას-ოცსაც!

* * *

თქვენი ღვაწლი, გარჯა, ფიქრი, იდეა
სათქმელმა ვერ დაიტია.
თქვენთან მოდიან უიმედონი.
განკურნებულნი უკან მიდიან...
სთესავთ სიკეთეს გულუხვად, მოყვასნი რომ მოიმკიდიან
—დამსახურება თქვენი დიდია.

* * *

რამდენი განკურნეთ მოკვდავი—არავინ იცის.
დამარცხებული სენი სადღაც კუთხეში სირცხვილით იწვის.

* * *

ჭრელ სტატისტიკას აერია დავთარი:
თქვენ უსასყიდლოდ გაეცით სისხლი მადლით გამთბარი.
თქვენს სამყოფელში გაზაფხულია, ჯერაც შორია ზამთარი.

* * *

დაბეჯითებით აცხადებთ, რომ სისხლი უნდა იყოს წითელი.
მით უკეთესი, თუ მეტად გამუქდება—
სისხლს გათეთრება არ უხდება!

* * *

ტკბილი სიტყვა გიჭრით, გშვენით,
თერჯოლა ამაყია, ხარობს თქვენით.

* * *

სამშობლო გლოცავთ და სიყვარულს გჩუქნით საუკეთესოს.
როგორაც დღემდე სთესდით სიკეთეს
ასი წლის თავზეც ასე გეთესოთ.

* * *

პატივცემულო მკითხველო: როგორც მოვიხერხე ისე გიამბეთ, ყოველი სიტყვა აგიწონეთ,
ოქრო და ვერცხლი იქით იყოს
ბატონი ზურაბი—აქეთ, საპირწონედ!

* * *

ბატონო ზურაბ!
გამოგიტყდებით და თქვენზე წერა არ არის მარტივი.
მაგრამ, ეს ნაბოძები ნდობა ჩემთვის არის დიდი პატივი.
აქედან გამომდინარე, გავრისკე და გაგითამამდით,
—ასე, ფეხდაფეხ უნდა გსდიოთ ასი წლისთავამდი!

ნუგზარ გამყრელიძე

ბუნების დაუღალავი მკვლევარი— დავით უკლება

7 ☞

„არ დავიწყება მოყვრისა, აროდეს გვიზამს ზიანსა“

სათანადოდ იქნა დაფასებული თვალსაჩინო მეცნიერისა და მკვლევარის, თავისი ქვეყნის დიდი პატრიოტისა და მამულიშვილის **დავით უკლებას** მოღვაწეობა: მას მინიჭებული ჰქონდა საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის წოდება, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო პრემია, საქართველოს სასწავლო გეოგრაფიული ატლასის შედგენაში გაწეული დიდი ღვაწლისათვის, მას ორგზის მიენიჭა საქართველოს გეოგრაფიული საზოგადოების უმაღლესი სამეცნიერო ჯილდო—ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის პრემია.

***

დავით უკლება მეცნიერულ კვლევაძიებასთან ერთად მუდამ ეწეოდა პედაგოგიურ მუშაობას. წლების განმავლობაში კითხულობდა ლექციებს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში. მან პირველმა შემოიღო ლექციების კურსის კითხვა „ფიზიკური გეოგრაფიის ძირითად პრობლემებზე“.

ცალკე აღნიშვნის ღირსია დავით უკლებას როგორც რედაქტორის ღვაწლი. იგი იყო სახელმძღვანელოების, მონოგრაფიების, საინსტიტუტო შრომების, კრებულების, რამდენიმე ჟურნალის, მათ შორის განათლების სამინისტროს სამეცნიერო მეთოდიკური ჟურნალის „გეოგრაფიას“ შეუცვლელი რედაქტორი.

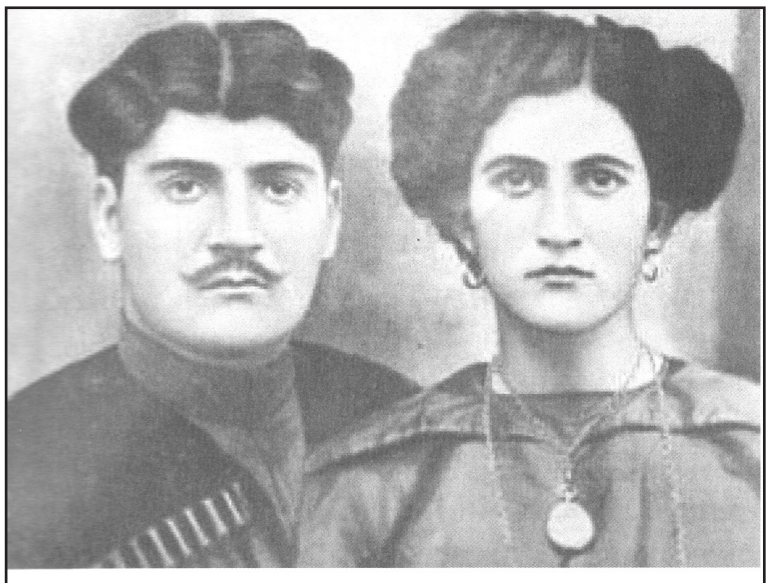

დავითის მამა — ბახო (გრიგოლ) უკლება და დედა — ფოტინე გეწაძე

დ. უკლებას კალამს ეკუთვნის სამეცნიერო-პოპულარული ნაშრომი „ალაზნის ველი“, რომელიც დახმარებას უწევს მოსწავლე-ახალგაზრდობას თავისი ქვეყნის ისტორიულ-გეოგრაფიული მხარის შიგნით კახეთის ბუნებრივი პირობების, რესურსების და ეკონომიკის შესწავლაში. ასევე ხატოვნად არის მოთხრობილი საქართველოს მდინარეებზე წიგნში „ჩვენი სამშობლოს ცისფერ გზებზე“.

მეცნიერს დიდი წვლილი მიუძღვის სასკოლო გეოგრაფიული ატლასის შედგენაში, რის გამოც მას, სხვა მეცნიერებთან ერთად, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო პრემია მიენიჭა.

დავით უკლება მთარგმნელობით საქმიანობასაც ეწეოდა.

დავით უკლება შეყვანილია ამერიკის ბიოგრაფიული ინსტიტუტის მიერ 1998 წელს გამოცემულ ცნობარში „მსოფლიოს 5 ათასი ცნობილი პიროვნება“. წიგნის ავტორი, ბატონი **კობა ხარაძე** დიდი სითბოთი უამბობს მკითხველს, რომ ბატონი დავითი იყო არაჩვეულებრივი პიროვნება, მშვიდი, სიკეთისა და სათნოების განსახიერება. საოცარი პიროვნული ღირსებებით დაჯილდოებული, კოლეგებისა და მეგობრებისათვის თავდადებული, ერთგული მეუღლე, საუკეთესო მამა და ბაბუა.

მის კოლორიტულ პიროვნებას დავიწყება არ უწერია.

***

დავით უკლება იკვლევდა საქართველოს მთიანი მხარეების ბუნებრივ პირობებსა და რესურსებს, აგრეთვე, რაციონალური ბუნებათსარგებლობის პრობლემებს. ამ საქმეს მან 200-ზე მეტი სამეცნიერო შრომა მიუძღვნა ქართულ და ევროპულ ენებზე.

***

ბატონი დავითი იყო—უაღრესად რაფინირებული, თხემით ტერფამდე მეცნიერი და პედაგოგი და ამავდროულად ძალიან გულთბილი და მზრუნველი პიროვნება მისი თანამშრომლებისათვის. ადამიანებთან ურთიერთობებში ტაქტითა და გაწონასწორებულობით იყო გამორჩეული, ის არასოდეს გულს არ ატკენდა არავის და ყოველივე ამის გამო განსაკუთრებული პატივისცემითა და ავტორიტეტით სარგებლობდა კოლეგებსა და თანამშრომლებს შორის.

...კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი, რომ განგებამ ისეთ დიდ ადამიანთან დამაკავშირა, რომელიც პატივს სცემდა სხვათა აზრს, მიუხედავად იმისა, ემხრობოდა თუ არა მის მოსაზრებას.

დაიმსხვრა მითი, მკაცრი, პრინციპული, თავისი მოსაზრებების მტკიცე დამცველისა და

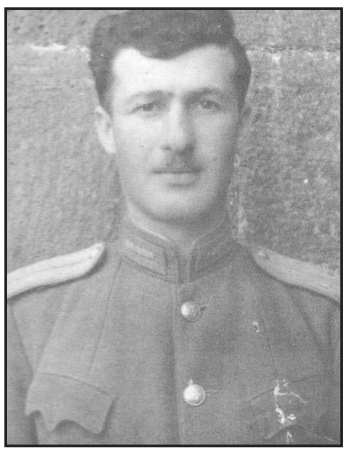

ავტორიტეტის მქონე ადამიანის მიღმა ჩემ წინ დიდბუნებოვანი, გულისხმიერი, აკადემიური და ზნეობრივი თვისებების მქონე ჭარმაგი მეცნიერი იდგა. იგი მაძლევდა რჩევებს... ვგრძნობდი მამაშვილურ დამოკიდებულებას, კეთილგანწყობას, ახალგაზრდა დამწყები მკვლევარისადმი კოლეგიალურ მიდგომას და მე ეს აღმაფრთოვანებდა.

წილად მხვდა ბედნიერება ბატონ დავით უკლებას მოწაფე ვყოფილიყავი და მასთან მემუშავა. მას განგებისაგან ჰქონდა ბოძებული—ერთგულება საქმისა თუ მეგობრისადმი უანგაროობა, კეთილშობილება.

იგი იყო ჭეშმარიტი ინტელიგენტი.

ნამდვილად გამიმართლა, რადგან მისი სახით ცხოვრებისეულ გზაზე შევხვდი ჩემს მასწავლებელს, სამეცნიერო ხელმძღვანელს ბატონ დავით უკლებას, ადამიანს, რომელთანაც მუშაობა და უბრალო ურთიერთობაც კი უდიდესი პატივი იყო თითოეული ჩვენგანისათვის.

***

წიგნში ჩართულია კოლეგა-სწავლულების (ზურაბ სეფერთელაძე, გელა მარგველიანი, ეთერ დავითაია, ოთარ ჩხეიძე, დალი ნიკოლაიშვილი, ელენე სალუქვაძე, ნუგზარ არჩვაძე, ეთერ ლოლუა, მარინა პერტენავა) გულწრფელი სტრიქონები, რომლებშიც მოთხრობილია ღვაწლმოსილი მეცნიერის მოღვაწეობასა და ადამიანურ ღირსებებზე.

ასევე წარმოდგენილნი არიან ბატონი დავითის შთამომავლები, რომლებიც ღირსეულად აგრძელებენ ოჯახურ ტრადიციებს.

და ბოლოს, დიდი მადლობა პროფესორ ბატონ კობა ხარაძეს, რომელმაც ჩვეული რუდუნებით, მეცნიერული სიღრმითა და აკურატულობით შექმნა და მკითხველს მიაწოდა სამაგიდო წიგნი გამოჩენილ ადამიანსა და მამულიშვილზე.

მოამზადა
ნუგზარ იშხნელმა

„მე ვხედავ მზეს“...

5☜

მაყურებელი სპექტაკლის თანამონაწილედ აქციო, გაიყოლო, გააცინო, გაართო, დააფიქრო, ცრემლებიც დაადენინო და ბოლოს შთაბეჭდილებებით დატვირთო, მიუხედავად იმისა, თუნდაც მას იგივე ნაწარმოები ასჯერ და ათასჯერ ჰქონდეს წაკითხული, ნანახი სპექტაკლი თუ კინოფილმი.

ერთი სიტყვით სხვა თვალით დაანახო სამყარო...

ძევრის სკოლის თეატრალურმა დასმა ეს ნამდვილად შეძლო.

სპექტაკლი დაიწყო თუ არა აღმოჩნდა, რომ ეს ახალგაზრდები გამოუცდელები კი არა და თურმე კარგი „მსახიობები“ არიან. ვერც გამოარჩევ რომელიმე როლის შემსრულებელს, თითოეული მათგანი იმდენად გულწრფელად, ემოციურად ანუ საუკეთესოდ წარმოადგენდა თავიანთ „გმირს“: სოსოიას—ლუკა სოფრომაძე, ხატიას—ხატია აბესაძე, ბეჟანას—გიორგი მეფარიძე, დათიკო ბრიგადირს—მათე ზაქარიაძე, ქეთო მასწავლებელს—ნათია გამეზარდაშვილი, სოსოიას რუსს—გიორგი აბჟანდაძე, კოწია ფოსტალიონს—აკაკი ზაქარიაძე, ქიშვარდი თავმჯდომარეს—ლაშა მაჩიტიძე, სამხედროს მასწავლებელს—საბა კობახიძე, მოსწავლეებს: მაშიკო ბითარიშვილი, კესარია გიორგაძე, ბესარიონ ყურაშვილი, ეფროსინე ჯიხვაშვილი, ელპიტე მეფარიძე.

სპექტაკლის მუსიკალური გაფორმება ეკუთვნის თემურ ფანჩულიძეს, განათება გიორგი აბჟანდაძეს.

თითოეულმა, როგორც იტყვიან სული და გული ჩადო სპექტაკლის წარმატებაში და მიზანიც მიღწეულია... და დაუჯერებელია ნამდვილად, რომ გარდა სამი მონაწილისა, ყველა დანარჩენი მსახიობი მაყურებელთა წინაშე პირველად იდგა სცენაზე...

პრემიერამ წარმატებით ჩაიარა...

მაყურებელთა რეაქცია, ემოციები და შთაბეჭდილებები კარგად აისახა იმ აპლოდისმენტებსა და შეძახილებში, რომელიც სპექტაკლის მსვლელობას ახლდა თან.

შეიძლება თამამად ითქვას, რომ თეატრი ძევრის საჯარო სკოლის სავიზიტო ბარათია... ისე როგორც სხვა უამრავი საინტერესო აქტივობა, პრეზენტაცია, გასართობი და შემეცნებითი პროგრამა, ლექცია-საუბრები.

სკოლის დირექტორი მუდამ სიახლეთა ძიებაშია, იგი პედკოლექტივთან ერთად ყველაფერს აკეთებს, რომ დღე საინტერესო იყოს როგორც შემეცნებითი, ასევე—გართობა-დასვენების თვალსაზრისით. სკოლაში გატარებული ყოველი დღე მოსწავლეებისათვის გარდა სასწავლო პროცესისა, არის მნიშვნელოვანი სიახლეების ზიარებისა, საუკეთესო გაკვეთილებია ესთეტიკური და ზნეობრივი აღზრდისა.

ბუნებრივია, ეს ყველაფერი სკოლის მოსწავლეებზე, მათ განვითარებასა და შესაძლებლობებზედაც აისახება. ისინი აქტიურად, თამამად და მიზანმიმართულად მონაწილეობენ სხვადასხვა ღონისძიებებში... ამის დასტური იყო სპექტაკლის პრემიერის დღეც...

ამის დასტურია ეს სამადლობელი სტრიქონები, რომელიც მშობელმა ნინო ფანჩულიძემ სოციალურ ქსელში დაწერა, გთავაზობთ მცირე ამონარიდს:

„...უდიდესი მადლობა მანუჩარ ფანჩულიძეს ბავშვების აღფრთოვანებისათვის, მათთან მეგობრობისათვის, სიყვარულისათვის, მათგან უდიდესია პატივისცემა თქვენდამი... მადლობა დიდ მაესტრო ტატო პატარიძეს, რომელმაც შეუძლებელი შეძლო ჩემი შვილების შემთხვევაში, მათ სპექტაკლში მონაწილეობის სურვილი გაუჩინა და მათი შესაძლებლობების რეალიზებას შეუწყო ხელი... მადლობა მალხაზ გიორგაძე, შენ, ამ ბავშვების ნიჭს რომ მიეცი საშუალება ეპოვათ სცენა და დაემსახურებინათ მაყურებლის მქუხარე ტაში. მადლობა ყველა მონაწილეს, მასწავლებელს, მშობელს და ძევრის სკოლას, სადაც ნიჭს აძლევენ გასაქანს... აქ ყოველი დღე საინტერესო და მნიშვნელოვანია... დღეები არაფრით არ ჰგავს ერთმანეთს... და დღეს ამ ათას პრობლემა მოხვეულ წუთისოფელში ღიმილიანი სახეებით ბედნიერება ზეიმობს“...

ჭეშმარიტად ასეა...

მზია ცქიფურიშვილი

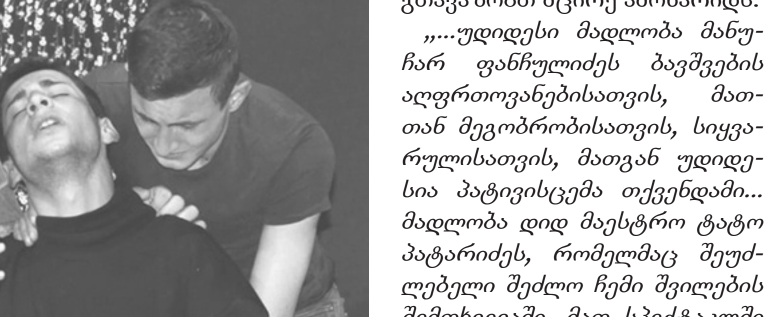

აპრილის ავპირობა

მარტი თუ წინ გედოს ზამთარს ნურც აქებ, ნურც აძაგებო, ამბობდნენ ჩვენი ძველები. აპრილიც გავიდა, გასაკვირი არაფერია, აპრილი ავპირიო ეგეცაა ნათქვამი.

საფიქრალ-სადავიდარაბო მიწის მეთარგე კაცს როდი აკლდა, მაგრამ წელს ნამეტანია. ამ დროს შარშან ყანები დახნულ-დათესილი იყო უმეტესი ნაწილი, ვაზი გამობარული ძირებში და გადახეივნებული... ახლა ძალიან გვიანდება, არადა ადრე თუ არ ჩააგდე კაკალი მიწაში, შემდეგ გვალვები წადგება და მოსავალს სათუოს გაგიხდის. ერთად რომ ექნება ყველას დასახნავ-დასათესი გაჭირდება ტრაქტორის შოვნა. ახლობელი შემეხმიანა სოფლიდან, ამოდი ტრაქტორისტი მყავს შეპირებული და შენიც იქნებ დაახვნევინოო. დილაა, ჯერ მხოლოდ ჟინჟლავს, მაგრამ რა დროს მოალებს პირს ცა და დაუშვებს კაცმა არ იცის. არ ვარგა წვიმიანში დახნული, მიწა დაიბრისკნება, ბალახი გადაიჯეჯილებს, მაგრამ ვინ ჩივა, სხვა საშველი არაა. ჩავაგდოთ სათესური ხნულში და მერე რაც იქნება იქნებაო, ასე ფიქრობს ყველა. გზად მიმავლებმა დავინახეთ ფართობში „ბელარუსის“ ტიპის ტრაქტორი პირდაპირ ხნულში იყო გაჩერებული, როგორც ჩანს გაუფუჭდათ. მთელი ჯარი ეხვია ზედ, ზოგი ტექნიკის მცოდნე, ზოგი დახვნისთვის რიგში მდგომი. იმ ჩვენს ახლობელს სწორედ ეს მექანიზატორი ჰყოლია შეპირებული. იმ დღეს რაღას ვიზამდით, სხვა დროისათვის გადაიდო საქმე. უკან დაბრუნებულებმა ტრაქტორისტი მოვინახულეთ, შეწუხდა რომ დაგვინახა, მაგრამ იქით დავაწყნარეთ, რომ ვიცოდით რაშიც იყო საქმე.

კაცს რომ დავალალატებ ერთი სიკვდილი ვკვდები, გვეუბნება დარცხვენილი, ყველას როგორ გინდა აუხსნა რა ჭირს ამ დალოცვილს. რკინაა, მარა მოძველდა და მასაც უნდა გაახლება. ახალ ნაწილს იყიდი შესაცვლელად, დააგებ და უცებ ისევ შესაცვლელია. „ზავადსკოი“ სადღაა, კოოპერატივების გამოშვებულია, რა ხარისხი უნდა მოთხოვო. მეორეა და საწვავის ფასი სულ უფრო მატულობს. იძულებულნი ვართ ჩვენც მოვუმატოთ. რამოდენიმე წლის წინ ათას მეტრ ფართობს 15 ლარად ვამუშავებდით, ახლა 35-ს ვიღებთ. ტრაქტორს იმდენი აქვს ხარჯი, გაუფასურებული ლარის პირობებში, ესეც ცოტაა, მაგრამ სხვა გზა არ გვაქვს. უიმედობა ღმერთმა ნუ ქნას, დაიხვნება აბა რა იქნება, მაგრამ როდის, ესაა საკითხავი. ძალაუნებურად ნატრობ იმ დროს, როცა რაიონში არსებულ ყველა მეურნეობას საკუთარი პარკი ჰქონდა. აგერ, შიგ ქალაქში, მანქანა-ტრაქტორთა სადგური რომ იყო (ემტეესი). რა მარკის ტრაქტორი გინდოდა, გამოიწერდი. მოვიდოდნენ, დაგიხნავდა და გითესდნენ. თუ გაფუჭდებოდა, დაურეკავდნენ, იქვე გაჩნდებოდა საავარიო ბრიგადები და უმალ შეაკეთებდნენ. მავანი და მავანი იტყვის ეგერაა, ბატონო ზესტაფონში, პირდაპირ გზის პირზე მასეთი სადგური, უამრავი ტრაქტორია ჩარიგებულიო, მაგრამ როგორ გინდა ახლა, რაიონის პერიფერიებში—თუზში, გოგნში, კვახჭირში და ა.შ. იქიდან ტრაქტორი წაიყვანო, თანაც მოძალებული სამუშაოების დროს, შენ რომ გინდა, ეცლება იმ დროს?

რომ უჭირს დახვნა-დათესვა და საერთოდ მოსავლის მოყვანა, გული უცრუვდება შრომაზე კაცს, ეგერ თურქეთში, საბერძნეთში, იტალიაში... მიდიან სამუშაოდ და იქ საქმიანობენ სოფლის მეურნეობაში. არაერთი მეზობელი გვყავს უცხოეთში და ჩამოსვლისას ისეთ რამეებს ყვებიან შეგშურდება და ჭკუაზე გადახვალ კაცი.

შენში ოღონდ გამრჯე კაცი დაინახონ, რაიმეს მოყვანის თავი გქონდეს და ჩასვლისას ყველაფერნაირად გეხმარებიანო. თავისას ხომ თან ჰყვებიან, მინი ტექნიკა უსასყიდლოდ, უპროცენტო გრძელვადიანი სესხით, ხშირად სუბსიდირებითაც გარანტირებულნი არიან. ჭარბ პროდუქციას მოიყვანს და ჭიშკართან უსაღებენო. ამ გზით ააყვავა თურქეთმა ბოლო ათწლეულში თავის სოფლის მეურნეობა და ჩვენი ზღაპრული მიწა-წყლის პატრონი, სამწუხაროდ ახლა მათ მოყვანილს მოვიხმართო. ჩვენს უცხოელ მეგობრებსაც უკვირთ შემოტანილზე რომ ვზივართ. სპეციალურად ამოვიწერე, ერთ-ერთ ცენტრალურ გაზეთში შვეიცარიელი ელჩის ლუკას ბეგინგლერის სიტყვები: „როდესაც თქვენნაირი ბუნებრივი პირობების მქონე ქვეყანას საკვების 70-80% იმპორტით შემოაქვს, ეს არ არის სწორი პოლიტიკაო“. ჩვენებურებიც ნელნელა მიდიან უცხოეთში. ახლა უკვე ორგანიზებული ფორმა მიეცა უცხოეთის ქვეყნებში სოფლის მეურნეობაში ხელშეკრულებით ჩვენი მოქალაქეების გაგზავნას და ამ ისედაც დაცარიელებულ სოფლებში, ვინღა დარჩება საკითხავი ის არის.

მგონი ზამთარი მობრუნდა ეს ოხერი, 80-ს მიუკაკუნე აპრილში ასეთი წვიმები და დაბალი ტემპერატურა არ მახსოვს—მეუბნება ამას წინათ სოფელში ასულს ვეტერანი მეურნე, მერე ალბათ გვალვა ამოგვხდის სულს, ისეა საწყალ კაცს ქვა აღმართში მიეწიაო, რომ არის ნათქვამი. გახმიანდა უნდა დაჯარიმდეს, ვინც მიწას არ ამუშავებსო, გამიგე თუ კაცი ხარ წელს ხომ არაფერი დახმარება იქნება სასუქებით, შხამ-ქიმიკატებით, საწვავით, როგორც ადრე, მეურნე ხალხს დაჯარიმება კი არა დახმარება უნდაო.

ამიდი კვლავ ჭირვეულობს. ერთ დღეს რომ დაეცემა ტემპერატურა, მეორე დღეს იმხელაზე ავარდება, აგვისტოში რომ იცის. ძალიან ცუდია ეს მცენარეთა ვეგეტაციისათვის, ადამიანებისათვის კიდევ უარესი. აქეთ კოვიდის ახალი ტალღა მოდის. ყველაფერ ამას გაძლება უნდა. უნდა გავუძლოთ უკეთესი ხვალინდელი დღის იმედით.

ი. ერაძე

„მუდამ სიმართლის მოქადაგე ვარ“!

გელა (გელუკა) ბუიღლიშვილის გვერდი

ახალგაზრდა მწერალ გელა (გელუკა) ბუიღლიშვილს „თერჯოლის“ მკითხველი კარგად იცნობს. გელა ადრეული ასაკიდან თხზავდა ზღაპრებს, ხატავდა, საინტერესო გზა განვლო და დღემდე ეწევა შემოქმედებით საქმიანობას—წერს ლექსებს, ჰაიკუს, ესეს, ჩანახატებს, მინიატურებს, ზღაპრებს, პიესებს, სცენარებს. მისი პერსონაჟები გამორჩეულად უყვართ ბავშვებს.

გელა აქტიურად მონაწილეობს ლიტერატურულ კონკურსებში, არის სასწავლო-შემოქმედებითი კონფერენციების არაერთგზის გამარჯვებული. 2015 წელს „საკუთარი ორიგინალური ხედვისა და პოეტური აზროვნებისათვის“ საქართველოს მწერალთა სახლის რჩეული გახდა. დაჯილდოებულია საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის დიპლომებით. 2019 წლის 14 აპრილს, სახელმწიფო ენის დეპარტამენტის მიერ გამოცხადებულ კონკურსში „რეპორტაჟები 1978 წლის 14 აპრილის შესახებ“, დაჯილდოვდა II ხარისხის დიპლომითა და ფულადი პრემიით; აფხაზეთის სულიერებისა და კულტურის ცენტრის მიერ გამოცხადებულ „დათა გულუას სახელობის პოეზიის კონკურსში“ კი სიგელითა და წიგნებით დაასაჩუქრეს.

მისი შემოქმედება სისტემატურად იბეჭდება „მწერლის გაზეთში“, საყმაწვილო ჟურნალ „ჯეჯილში“, ლიტერატურულ ჟურნალ „განთიადში“. აღსანიშნავია გელას აქტიური მონაწილეობა საქართველოს დაწყებითი განათლების პროექტში „G-PRID“, რომელშიც რამდენიმე გაკვეთილი საგანმანათლებლო რესურსად დაგეგმა.

დღეს გელა სამი წიგნის ავტორია, მათ შორის ორი ელექტრონულის (საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის მიერ გამოცემული). ვუსურვოთ მას წინსვლა და წარმატებები. აქვე გთავაზობთ შემოქმედი მწერლის ახალ ნოველასა და ლექსებს.

„მორონა“ ანუ გრძელი ღამე
(ნოველა)

„როგორ დაცარიელდა ქალაქი ...

ვითომ ხალხი არის მასში და მაინც არ არის!

ვითომ ღიმილია, მაგრამ არ არის!...

სითბოა გარეთ, მაგრამ საოცარი სიცივეა. სადღაც ქუჩის ბოლოს გაიელვებენ შეშინებული ადამიანები. ისე სწრაფად ჩაუვლიან ერთმანეთს, თითქოს ეშინიათ ერთმანეთისაგან არაფერი გადაედოთ. მოწყენილი, ცარიელი, სევდიანი ქალაქი...“

დილით ადრე წამოვიდა ქუთაისიდან ამ ფიქრებით დამძიმებული დავითი. კარგა ხანია მოდის.

სახლისაკენ მიეჩქარება. ცხენდაცხენ მიუყვება ოკრობოკრო გზას.

იმერეთის ჩრდილიანი ორღობეები. სიცხე ძალზე აჭერდა.

ორღობეებში აქა-იქ რტოებდაშვებული ხეები რამდენადმე აგრილებდნენ ხვატს.

მალიმალ იწმენდდა შუბლიდან ოფლს.

გაივაკა.

წყაროსთან ცხენი შეაჩერა. ჩამოხტა. ცივი ანკარა წყალი ესიამოვნა დაღლილს. თითქოს სიცოცხლე მოემატა. სული მოითქვა. ცხენსაც დაალევინა მოწანწკარე წყაროდან. იქვე მოლზე მიუშვა. თვალი მილულა. უცებ ხმები ჩაესმა:

—ა, აქ შევისვენოთ, ჩემო ბატონო!

—კი, ბატონო ივანე, შევისვენოთ!

დავითმა თვალი გაახილა. წამოიწია. ორი უცნობი ჩოხოსანი დადგომოდა თავს. წამოდგა.

—ბატონო, მყუდროება ხომ არ დაგირღვიეთ?—შეეკითხა ერთი წვეროსანი.

—არა, არა ცოტა შევისვენე და კიდეც ჩამთვლიმა!

მეორე ჩოხოსანიც მოუახლოვდათ.

—აზნაური პლატონ სამანიშვილი გახლავართ, ჩემო ბატონო,—თავაზიანად გაეცნო დავითს—ეს კი ადვოკატი ივანე გვერდევანიძე ბრძანდება.

—გზაში დეევედარეთ ერთმანეთს. ქვედურეთს წასვლას ვაპირებდი.

—მწერალი დავით კლდიაშვილი—თავის მხრივ არ დააყოვნა დავითმაც. —შეისვენეთ, სიცხეა ძლიერ.

დავითმა დაკვირვებით შეათვალიერა მგზავრები: ერთი ხმელ-ხმელი, წვერიანი ახალგაზრდა კაცი იყო, მეორე—ჩასუქებული, წვერგაპარსული, კაზიროკ ქუდიანი, ქოლგით იღლიის ქვეშ, წითური სახის.

—მე ქვედურეთს ვაპირებდი წასვლას—დუმილი დაარღვია პლატონმა,—მარა, ეს კეთილშობილი აზნოურიშვილი შემომხვდა წინ და გამოვბრუნდი მეც უკან. შემაშინა ნამეტანი. საუბარში ივანე ჩაება, კაზიროკიანი ქუდი მოიხადა და სახე უსიამოვნოდ შეეჭმუხნა:

—ქვედურეთში ვიყავი. თქვენი მტერი იქნა ისე, იქ მე ამბავი დამხვდა: საიდანღაც აღანტალებულა და მოდებულა იქ რაცხა „მორონა“ სენი. გარეთ ვერ გამოდიან ერთმანეთის შიშით, ქე დაღუპულა ბევრი. სპირიდონა ნემსაძის ცოლ-შვილი სულ ამომწყდარა, კაცი ვერ მიკარებია მოსახმარებლად. რა უნდა ექნა საწყალს, დაუწყვია ურემზე ოთხივე—ცოლი და სამი შვილი და მარტო გოუტანია დასამარხავად. საქმე მქონდა, მარა ქე გამოვბრუნდი უკან, შემეშინდა! დამფრთხალია ხალხი, კარებში ვერ გამოდიან.

—ჰო, ქალაქშიც შეიმჩნევა ეგ სენი—დაუდასტურა დავითმა.

—ერთმანეთის წაგლეჯაზეა ყველა, ბატონო,—ალმური წაეკიდა პლატონს,—ერთმანეთს აღარაფერს ანებებენ, ჭიჭყინობენ, დავიდარობენ, ჰკლავენ ერთმანეთს. ცუდი დრო მოვიდა, ბატონო, ხალხიც მომრავლდა! ჩხუბით თუ გეიწმინდება ცოტაზე მაინც ქვეყანა—დაასრულა და თან თავის გულში ფიქრიც ჩაატანა „ოხერი მამის გამო რატომ ვისჯები? რაღა ახლა მოუნდა ორნაქმარევი და უშვილო დედაბერი. ამ უბედურების დროს სად მოვუნახო? ე, ჩემი სიძე კირილე კიდე რომ დახოწიალობს აქეთ-იქით, სადმე არაფერი ეიკიდოს და არ მიათრიოს სახლში, ამორაგვავს ცოლ-შვილს!“ დავითი ჩარევას აპირებდა, მაგრამ ამ დროს ვიღაც უცხო ცხენოსანი მიუახლოვდათ.

—ვინაა, ნეტავ?—იკითხა პლატონმა.

—რაღაც ჩვენებურს არ ჰგავს—გამოეპასუხა ივანე. კეხიანცხვირიანი, ბაკენბარდებიანი და ხვეულთმიანი ბერის შავ, გრძელ, მოძველებულ ანაფორაში ჩაცმული მამაკაცი წაბლისფერი ცხენიდან ჩამოხტა და მათკენ წამოვიდა.

—თქვენ აქოური არ უნდა იყოთ, ბატონო!—მიმართა უცნობს მორიდებით ივანემ.

—თომას რობერტ მალთუსი, ინგლისელი მეცნიერი, დემოგრაფი—თავაზიანად გაეცნო უცხოელი და თავი დაუკრა წყაროსთან შეკრებილებს—ახლა ვმოგზაურობ თქვენს ქვეყანაში, მაგრამ ვატყობ, მალე გავემგზავრები უკან. „მორონას ვირუსი გავრცელებულა და აღარ დავრჩები აქ. ზრდილობიანი მისალმება არც ქართველებს დავიწყებიათ თავის მხრივ. უცხოელმა წყაროს წყალი დალია და ხელსახოცი ამოიღო, დაასველა, სახეზე მოისვა, გრძელკალთიანი სამოსი ჩაიბერტყა, დამტვერილი შავი ტყავის მაღალყელიანი ჩექმებიც გაისუფთავა.

—თქვენ, ბატონო, დიდი ხანია აქ ხართ?—მორიდებით შეეკითხა დავითი.

—არც ისე, მე ყველა ქვეყანაში ვმოგზაურობ. მოსახლეობის ზრდის შემაკავებელ და გამანადგურებელ ფაქტორებს ვიკვლევ. როგორ აგიხსნათ? საზოგადოებამ მოსახლეობის ზრდის რეგულირება უნდა მოახდინოს. კაცობრიობა დედამიწაზე არათანაბრადაა განსახლებული, ზოგან იგი მჭიდროდ, ხოლო ზოგან მეჩხერად არის განლაგებული. მოსახლეობის ზრდის ბუნებრივ კანონებს ვადგენ.

—მერე, რა დაასკვენით, ბატონო ჩემო?

—დაინტერესდა დავითი. ივანე და პლატონი მათ გაოცებულნი უსმენდნენ, ბევრი ვერაფერი გაიგეს. ხან ერთს გადახედავდნენ და ხან—მეორეს. მალთუსმა მათ სიბრალულით თვალი მოავლო და გააგრძელა:

—მე დავასკვენი, რომ შეუსაბამობაა ერთი მხრივ, მოსახლეობის ზრდასა და მეორე მხრივ, საარსებო საშუალებათა ზრდას შორის. პირველი იზრდება გეომეტრიული, ხოლო მეორე არითმეტიკული პროგრესიით, ამიტომ დედამიწას ემუქრება მოსახლეობის სიჭარბე. იგი მოსახლეობის გამოკვებას ვერ შეძლებს, ამიტომ დედამიწას მოედება ეპიდემიები, ომები, სახადი...

— ე, ხომ ვამბობდი ჩხუბით თუ გეიწმინდება ქვეყანა-თქვა—გამოცოცხლდა პლატონი, რაღაც მისთვის გასაგებს რომ მოჰკრა ყური.

—რატომ გამოუტანეთ ასეთი მკაცრი განაჩენი ადამის მოდგმას, ბატონო ჩემო?

—შეეკითხა დავითი მალთუსს, რომელიც უკვე ცხენზე ამხედრებულიყო და ზევიდან ნიშნისმოგებით იხედებოდა.

—თვითონ გამოუტანეს მათ თავიანთ თავს განაჩენი—უპასუხა უცხოელმა და წასვლა დააპირა.

—ვერ დაგეთანხმებით,—მტკივედ ჟღერდა დავითის ხმა ვერ დაგეთანხმებით, ყველაფერი უფლის ნებაა და უფალი ჩვენ არ გვეკითხება ვინ მოავლინოს და ვინ არა ქვეყნად. საარსებოსაც თავად გაუჩენს თავის გაჩენილს, ასე რომ თქვენ, საცოდავი მოკვდავი, წამით მოსული ამქვეყნად ნუ ჩაერევით თქვენი ყბადაღებული თეორიებით მარადიულში. მალთუსი გაკვირვებით უცქერდა ოფიცრის ფორმაში გამოწყობილ პატარა ტანის კაცს, რომლის თვალებიც მრისხანედ ანათებდა. ხის საწერ მაგიდას მიუჯდა დავითი. ძალზედ დაღლილი იყო ნამგზავრი, მაგრამ თავისი აზრები რომ ქაღალდისათვის არ გაენდო არ იქნებოდა, რაღაც ძალა არ მოასვენებდა. „ნეტავ, მალე გათენდებოდეს ეს გრძელი ნაცრისფერი ღამე!“ ჩამავალი მზე უკანასკნელ სხივებს ჰკრებდა ულამაზესი ეზოდან. ბინდდებოდა. იისფერი მელნით გულდაგულ გამოჰყავდა სტრიქონები: „ყველაფერს, რასაც ვწერდი, ადამიანების სიყვარული მაწერინებდა“...

გარეთ ძაღლი ჰყეფდა, ეზოებიდან დაბრუნებული პირუტყვის ბღავილი ისმოდა. ხის ოდებიდან კვამლი ამოდიოდა. ჰაერში ცხელი მჭადის დამათრობელი სურნელი იფრქვეოდა...

იმერული ზაფხულის ღამეს მუსიკალურად ჭრიჭინობლები აფორმებდნენ...

18.04. 2020 წელი

გაზაფხულის იდილია

დილა არის, ცის ლაჟვარდი
საამურად იყურება,
გაფურჩქნული დილის ვარდი
გადაკოცნეს ჩიტუნებმა.
ლურჯთვალება იის სურნელს
მთელი ბაღი დაუვლია,
ოქრონარევ მზიურ სხივებს
გულის კარი გაუღია.
ვარდის ტოტზე ბულბული სტვენს
სტვენს და სმენა დაუტკბია,
ჩიტუნები ხმას არ ძრავენ,
თითქოს ბრძოლა წაუგიათ.
შინდის კვირტი, ატმის კვირტებს
არ ასვენებს აკრიტიკებს,
„პირველობა ჩემიაო“, აქილიკებს,
აკრიტიკებს.
მთა და ბარში სიცოცხლე ჩქეფს
გულში სუფევს ბრწყინვალება
შენ სალამი, შენ დიდება,
შენ სიცოცხლის დაბრუნებავ!

8. 04. 2021 წ.

* * *

„ლურჯა ცხენების“ კითხვის შემდეგ (ვუძღვნი ქართული ლექსის მესაიდუმლეს, გენიალურ გალაკტიონს)

გალაკტიონის ლურჯა ცხენთა ვინთები ცქერით,
ნისლის ჩანჩქერებს მიაპობენ გზებზე
მქროლავნი,
და დაკარგული მიბრუნდება მე ყველა რწმენა,
მინდა მივუძღვნა „ლურჯა ცხენებს“
ეს აღმაფრენა!
ლურჯა ცხენები მიაპობენ წინ აღმდგარ ქარებს,
და ეს ცხენები მაგონებენ მის იდეალებს!
შორს, შორს წვდებიან დიდი მგოსნის
ფიქრნი მსრბოლელნი,
ლურჯა ცხენებს კვლავ ამ კლდეების
იქით მოველი!

12. 03. 2021 წ.

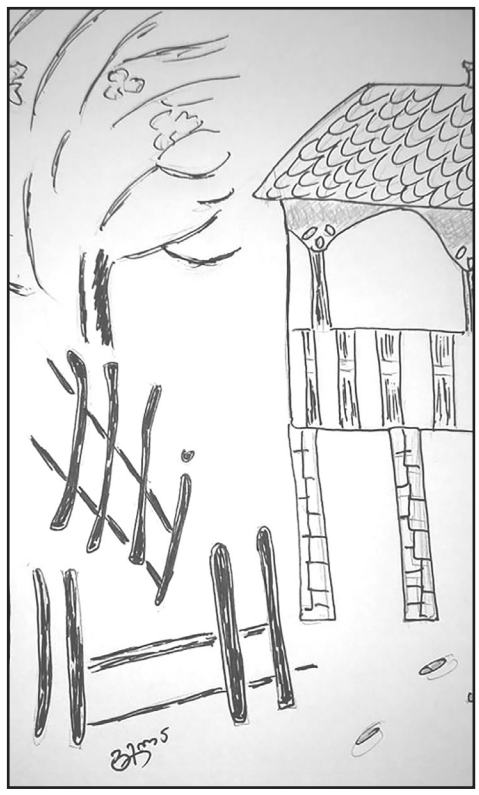

კვლავაც მხნედ, ჩვენო ჩემპიონო!

ნონა გაფრინდაშვილი—80

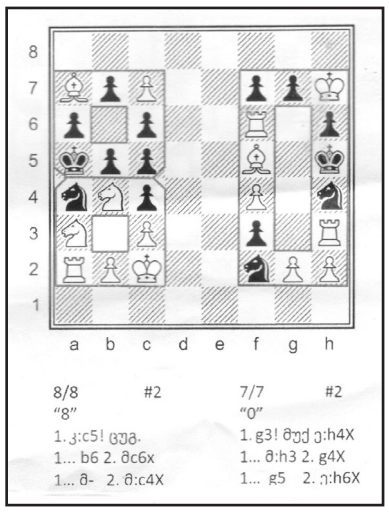

ჩვენ სახელგანთქმულ მოჭადრაკეს ნონა გაფრინდაშვილს 3 მაისს 80 წელი შეუსრულდა. ნონა საერთაშორისო დიდოსტატი, ოლიმპიური და მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონია. ამ იუბილის აღსანიშნავად, ჩვენმა თანამემამულემ, ღვანკითელმა საჭადრაკო ამოცანების და ეტიუდების შემქმნელმა **ნიკოლოზ გავაშელაშვილმა** შექმნა საჭადრაკო ამოცანები, რომელსაც აქვე გთავაზობთ. საჭადრაკო დაფაზე ფიგურების განლაგება აღნიშნავს ქართული ასოებით გამოყვანილ სახელს და იუბილის თარიღს. ციფრები 10 / 3. 7 / 9 და ა. შ. აღნიშნულია თეთრი და შავი ფიგურების განლაგება, სადაც პირველი ციფრი თეთრების აღმნიშვნელია. ნიშანი #2-აღნიშნავს—შამათი 2 სვლაში.

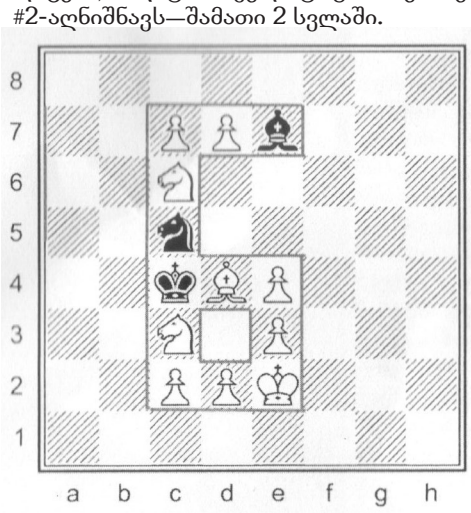

10/3 #2
1.c8მ! მუქარა მ b6X
1... კ d8 2. მ d6X
1... მ a4(მ:d7) 2. d3x

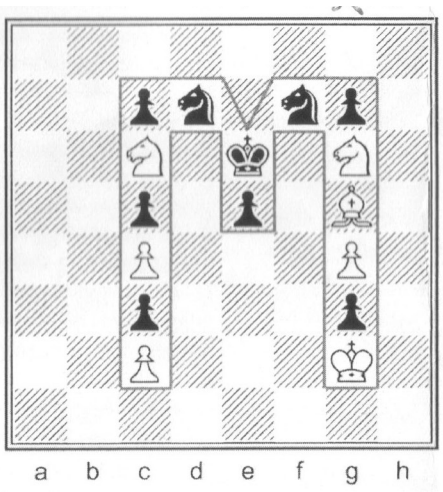

7/9 #2
1. კ e7! ცუგცვანგი
1... მd- 2. მ f8X
1... მ f- 2. მ d8X
1... e4 2. მ f4X

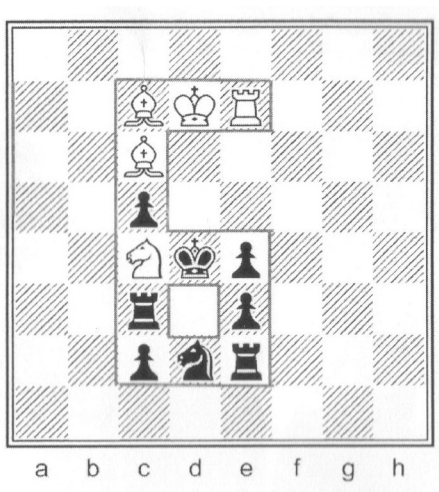

5/8 #2
1.მ b2! მუქარა კ e5X
1... c4 2. კ b6X
1... მ c4(f3)2. ე:e4X

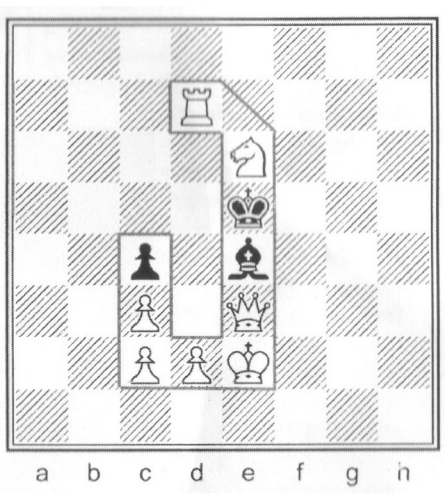

7/3 #2
1.ე e7! ცუგცვანგი
1... მფ d5(d6) 2. ლ c5X
1... მფ f5(f6) 2. ლ g5X

ამ საჭადრაკო ამოცანების ავტორი, ნიკოლოზ გავაშელაშვილი დაიბადა თერჯოლის რაიონის სოფელ ღვანკითში 1949 წლის 16 აგვისტოს. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ, სწავლა განაგრძო საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტში, ქ. სოხუმში. სპეციალობით არის სწავლული აგრონომი. სხვადასხვა დროს მუშაობდა ქ. ზესტაფონში და ქ. თერჯოლაში, გამწვანებისა და კეთილმოწყობის სამსახურებში უფროსად და რიგით თანამდებობებზე. 1995 წლიდან მუშაობს შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“-ს №1 საამქროში, ოპერატორად. ამ წიგნის გარდა ავტორს მზად აქვს ქართული მხედრული ანბანის მიხედვით შექმნილი სკახოგრაფიული ამოცანები, რომლის გამოცემას მომავალში აპირებს.

ბრწყინვალე შვიდეული

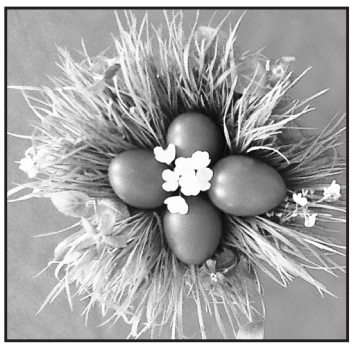

აღდგომის დღესასწაული ერთი კვირის მანძილზე (3-9 მაისი) გრძელდება. ამ კვირას ბრწყინვალე შვიდეული ეწოდება. მისი თითოეული დღე განსაკუთრებული მადლითაა აღსავსე.

მორწმუნეები ბრწყინვალე შვიდეულის ორშაბათს მიცვალებულთა საფლავებზე გადიან, მაგრამ ამჯერად ჩვენ მათ ვიხსენებთ არა იმიტომ, რომ განშორება ვიგლოვოთ, არამედ იმიტომ,რომ ვახაროთ ქრისტეს მკვდრეთით აღდგომა, რომელმაც „თავისი სიკვდილით დათრგუნა სიკვდილი და საფლავებსა შინა სიცოცხლე მიანიჭა“. თუ ადამიანს სწამს ღმერთი, სწამს, რომ ის აღდგა და სიკვდილი განაქარვა,მისთვის ამ საღღესასწაულო დღეებში მიცვალებულის დატირება და გლოვა დიდი ცოდვაა. განშორების მწუხარება,რომელიც მარად ჩვენს გულშია,ამ დღეს მეტად თავშეკავებულად უნდა გამოიხატოს,რამეთუ მას ცვლის დიდი სულიერი სიხარული და განცდა კვლავ შეხვედრის უეჭველობისა. ამასთან, საფლავებზე გავდივართ სწორედ ორშაბათს და არა თვით აღდგომას,რაც არ იქნებოდა მართებული.

ბრწყინვალე შვიდეულში ყველა საეკლესიო წესს განსაკუთრებული ელფერი აქვს; წირვა-ლოცვა მხოლოდ ამ კვირისათვის დამახასიათებელი რიგით სრულდება,განსხვავებულია მიცვალებულის წესის აგება, ცვლილებაა ჩვენს ყოველდღიურ ლოცვებშიც; დილა-საღამოს ლოცვების ნაცვლად იკითხება „პასექის ჟამნი“.

ამ კვირაში ზიარებისათვის მომზადებაც შემსუბუქებულია: მარხვის დაცვა არაა საჭირო, ხორცის მიღება თვით ზიარების წინა დღესაც კი შეიძლება.

აღდგომიდან 40 დღის განმავლობაში ქრისტიანები შეხვედრისას „გამარჯობის“ ნაცვლად ერთმანეთს ქრისტეს აღდგომას ახარებენ: „ქრისტე აღდგა“—„ჭეშმარიტად!“ „ჭეშმარიტად აღდგა!“ „ჭეშმარიტად აღდგა ქრისტე!“

აღდგომის შემდეგი კვირა მსგეფსია. მორწმუნეებს ყველანაირი პროდუქტის მიღება შეუძლიათ.

ბრწყინვალე შვიდეულში არ იკითხება ფსალმუნები, პარაკლისები, დაუჯდომელი ლოცვები, ხოლო დილა-საღამოს ლოცვების ნაცვლად იკითხება პასექის ჟამნი. პარაკლისებისა და დაუჯდომლების წაკითხვის მსურველთ შეუძლიათ წაიკითხონ: „პარაკლისი აღდგომიდან დაწყებული თომას კვირიაკემდის, ანუ - ბრწყინვალე შვიდეულში“.

ჩვეულებრივი დილა-საღამოს ლოცვების, პარაკლისების, დაუჯდომლების და ფსალმუნების კითხვა განახლდება თომას კვირიაკიდან (აღდგომის მომდევნო პირველი კვირადღიდან).

თომას კვირიდან ამაღლებამდე „მეუფეო ზეცათაოს“ ნაცვლად ვამბობთ აღდგომის ტროპარს („ქრისტე აღსდგა მკვდრეთით...“) 3-ჯერ, ხოლო „ღირს არსის“ ნაცვლად ვამბობთ: „ანგელოზი ღაღადებს, მიმადლებულო წმიდაო ქალწულო, გიხაროდენ და კუალად გიხაროდენ. ძეჲ შენი აღსდგა მესამესა დღესა საფლავით და მკუდარნი აღადგინა, ერნო, გიხაროდენ. განათლდი, განათლდი, ახალო იერუსალიმ, დღეს დიდებაჲ უფლისა შენზედა გამობრწყინდა, განსცხრებოდე და იხარებდ სიონ, და აწ შენცა იშუებდი, ღმრთისმშობელო, აღდგომასა ძისა შენისასა“.

მუხლთა დრეკა და დიდი მეტანიები განახლდება სულთმოფენობის დღესასწაულიდან (აღდგომიდან 50-ე დღეს).

ბრწყინვალე შვიდეული ხსნილია ოთხშაბათისა და პარასკევის ჩათვლით, ხოლო თომას კვირიდან ამაღლებამდე (აღდგომიდან მე-40 დღე) ოთხშაბათი და პარასკევი ხსნილია თევზით.

ბრწყინვალე შვიდეულში საზრდელის მიღების წინ და შემდეგ ვამბობთ მხოლოდ აღდგომის ტროპარს („ქრისტე აღსდგა მკვდრეთით...“) 3-ჯერ, ხოლო თომას კვირიდან ამაღლებამდე საზრდელის მიღების წინ ლოცვას ვიწყებთ აღდგომის ტროპარით, ხოლო შემდეგ „ღირს არს“-ის ნაცვლად ვამბობთ: „ანგელოზი ღაღადებს...“

კროსვორდი ეძღვნება აღდგომის დღესასწაულს

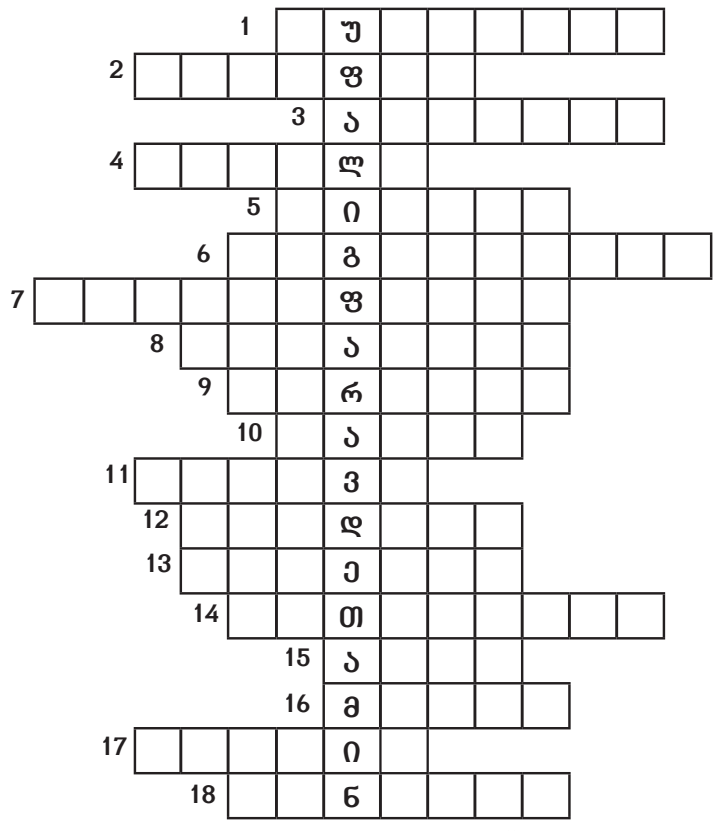

1. ხელდასმა ანუ... 2. „შვიდეული დღეთა“, ანუ... 3. უდიდესი ქრისტიანული დღესასწაული. 4. მორწმუნენი. 5. წმინდა წყალი. 6. ციური არსებები 7. ერთი ადგილობრივი ეკლესიის დამოუკიდებლობა მეორისაგან. 8. მონანიება ანუ... 9. ეკლესიის მინაშენი. 10. ზებუნებრივი წყალობა. 11. აკრძალვა ანუ შეზღუდვა საჭმელ-სასმელისა. 12. ეკლესიის მსახური. 13. უფლის სახლი. 14. მართალი აზრი, მტკიცე რწმენა. 15. უფლისადმი ერთგულების სიმბოლო. 16. მისანი ანუ... 17. საღმრთო წიგნი—ძველი დამწერლობის უზარმაზარი ძეგლი. 18. წირვის წიგნი.

პასუხები შემდეგ ნომერში.

შეადგინა ნ. გამყრელიძემ

ახალი გამოფენა დედაენის დღეს მიეძღვნა

მცირეოდენი პაუზის შემდეგ, რომელიც პანდემიამ გამოიწვია, სამხატვრო სკოლის საგამოფენო დარბაზმა ისევ დაიბრუნა თავისი უპირველესი და უმნიშვნელოვანესი ფუნქცია.

ნორჩმა მხატვრებმა, რომლებიც დისტანციურ რეჟიმში აგრძელებდნენ მუშაობას, მათი შემოქმედება ამჯერად დედაენის დღეს მიუძღვნეს.

ეს გამოფენა 14 აპრილს გაიხსნა. სამხატვრო სკოლის დირექტორს ქალბატონ თამარ ღარიბაშვილს არაერთხელ აღუნიშნავს, რომ თერჯოლაში ბევრი ნიჭიერი ახალგაზრდაა, არიან ხატვის განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებულები, არიან აგრეთვე ისეთი ბავშვები, რომლებსაც უყვართ ხატვა და სამხატვრო სკოლა მათ ეხმარებათ ხატვის ხელოვნების დაუფლებაში. გამოფენაზე წარმოდგენილი ნამუშევრები ამის თვალსაჩინო მაგალითია.

თითოეული ნამუშევარი განსაკუთრებული სითბოთი და სიყვარულითაა შესრულებული.

გამოფენის თემატიკა მრავალფეროვანია: თავისუფალი თემა, გაზაფხული, დედის დღე, დედაენის დღე და ა.შ. არის თანამედროვეობის გამოწვევაც „კოვიდ 19“. თემატიკიდან გამომდინარე ზოგს საკუთარი დედის პორტრეტი ან ქალის პორტრეტი, ამასთან ლამაზ ფერებში შესრულებული ნამუშევრები აქვს წარმოდგენილი, ზოგს სხვა ნატურმორტი თუ გრაფიკული ნამუშევარი, არის აბსტრაქცია და კოლაჟი, პეიზაჟი, პლასტენინით შესრულებული ნახატები, ლამაზი სამკაულები, გვარ-სახელთა ლამაზად წარმოდგენილი ინიციალები, რომელიც ხაზს უსვამს ქართული დამწერლობის განუმეორებელ სილამაზეს...

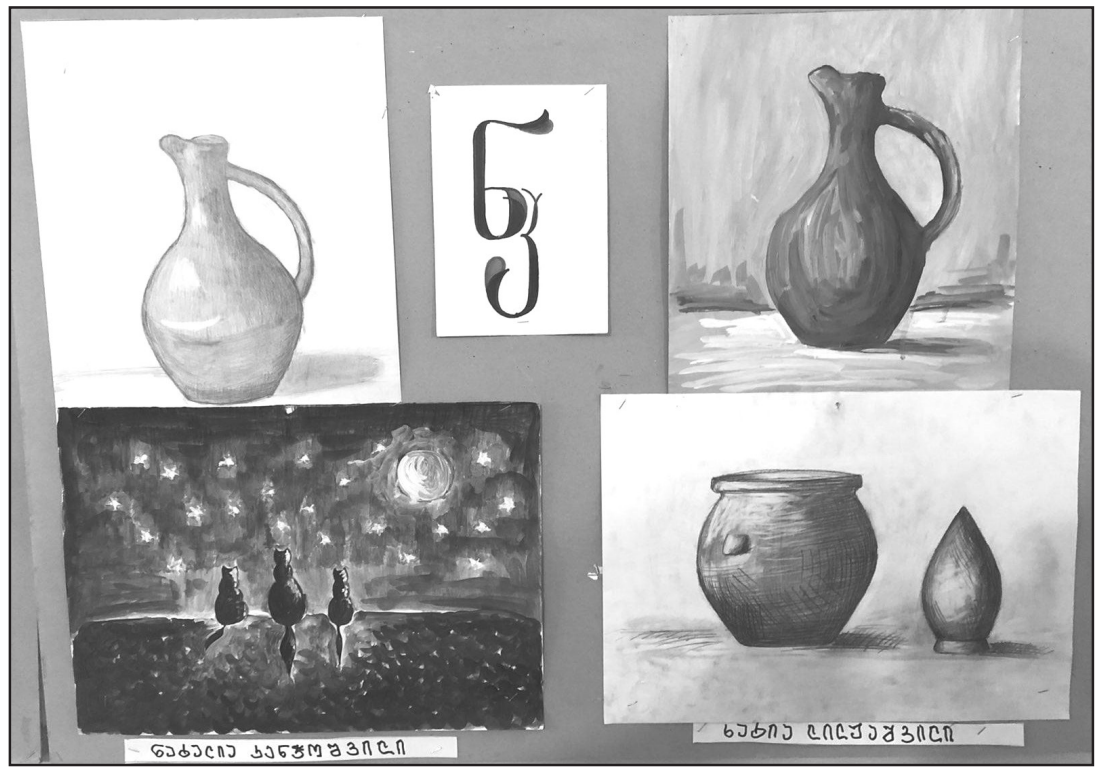

გამოფენაზე წარმოდგენილი სურათებიდან განსაკუთრებით ყურადღებას იქცევს იმ მოსწავლეთა ნამუშევრები, რომლებიც 5-6 წელია უკვე სამხატვრო სკოლაში სწავლობენ: ანანო ობოლაძე, გიორგი რობაქიძე, ელენე ვაშაძე, მარიამ დათიაშვილი, ანა ნიქაბიშვილი, ნინო ქაშაკაშვილი, თორნიკე სახელაშვილი, ნინი მაჭარაშვილი, ვახტანგ და ნიკოლოზ ყიფიანები, ნინო მარუაშვილი, გივი წაქაძე წლებია სამხატვრო სკოლის აღსაზრდელები არიან, მათი პედაგოგები დარეჯან გოგბერაშვილი, ეკა რიჟამაძე, ნინო ჩხიკვაძე, თამთა მაჭარაშვილი, დირექტორის ქალბატონ თამარის ხელმძღვანელობით ყველაფერს აკეთებენ, რომ ფერწერის, გრაფიკის, დიზაინის, კომპოზიციის და ა.შ. გაკვეთილები ჩაუტარონ და ხატვის ხელოვნების საიდუმლოს აზიარონ, ამასთან ხელს უწყობენ მათ ღირსეულ ადამიანებად ფორმირებას, გემოვნების დახვეწას, ესთეტიკური და ზნეობრივი თვისებების ჩამოყალიბებას... ასევე მიმდინარეობს მუშაობა ახალბედა „მხატვრებთან“, რომელთა ნამუშევრებმა გაამდიდრა და გაამრავალფეროვნა გამოფენა. მომავალში კი კიდევ უფრო მეტი სრულყოფილებით და გემოვნებით შესრულებულ ნამუშევარს ვიხილავთ.

* * *

გამოფენა პირველივე დღეს დაათვალიერა მუნიციპალიტეტის მერმა ბატონმა ლაშა გოგიაშვილმა, მოადგილე მირზა ქოჩიაშვილმა, მერის თანაშემწე ვანო მარუაშვილმა, მუნიციპალიტეტის მერიის კულტურის, განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსმა გურამ თურქაძემ და სხვებმა. მოსწავლეთა ნამუშევრებით აღტაცებულმა მუნიციპალიტეტის პირველმა პირმა სკოლას მხარდაჭერა და დახმარება აღუთქვა. ასე რომ მომავალში, მერიის დახმარებით, სკოლის მაღალი საფეხურის მოსწავლეები მასწავლებელთა დახმარებით ზეთის საღებავებით ტილოზე მუშაობაში მოსინჯავენ ძალებს...

სამხატვრო სკოლაში გამოფენის დამთვალიერებელთა მისვლა არ წყდება. ბუნებრივია, პანდემიის გათვალისწინებით და რეგულაციების დაცვით.

აქ ხშირად ნახავთ ქალაქის №1 და №2 საჯარო სკოლების, აგრეთვე კერძო სკოლა „მზეკაბანის“ სხვადასხვა კლასების მოსწავლეებს და არა მხოლოდ მათ, რომლებიც ინტერესით ეცნობიან თანატოლთა ნამუშევრებს.

* * *

დღეისათვის სამხატვრო სკოლაში 79 მოსწავლე ირიცხება, ანუ აქ სწავლის მსურველთა რიცხვი ყოველწლიურად იზრდება. ვინ რა გზას აირჩევს სამომავლოდ ანუ ცხოვრებაში დასამკვიდრებლად ჯერჯერობით არავინ იცის, მხატვარს მომავალი გამოაჩენს, ხოლო დღეს ისინი იმ ლამაზი სამყაროს შეცნობის პროცესში არიან, სამომავლოდ კარგ, გემოვნებიან მოქალაქეებად ჩამოყალიბებაში რომ შეუწყობთ ხელს, ამიტომ ამ სკოლაში გატარებული ყოველი წუთი ძვირფასია თითოეული აღსაზრდელისათვის.

მზია ცქიფურიშვილი

6 მაისი, გიორგობა - წმიდა გიორგი ფარავდეს სრულიად საქართველოს!

შპს „თერჯოლა“

გამომცემელი
ვალერიან გოგიაშვილი
599 92 49 75

მთავარი რედაქტორი
დავით კლდიაშვილი
599 91 24 14

სარედაქციო კოლეგია

რეგისტრაციის №53/5/ბ-22

გამოდის თვეში ორჯერ

კორესპონდენტები:
ნ. გამყრელიძე—555 78 08 55
ი. მარუაშვილი—0(491) 22 15 16
ჟ. ცხადაძე—558 90 82 55
მ. ცქიფურიშვილი—555 28 11 41

ელ-ფოსტა: **gazetiterjola@mail.ru**

აიწყო და დაკაბადონდა რედაქციის კომპიუტერულ ცენტრში

მისამართი:
ქ. თერჯოლა, კოსტავას ქუჩა №2

დაიბეჭდა ქუთაისის
შპს „ხომლი ენ“-ის სტამბაში
ქუთაისი, ჭავჭავაძის გამზ. №33

ჩვენი რეკვიზიტები:
„ლიბერთი ბანკი“
LBRTGE22,
ანგარიში
GE32LB0113133960124000
ს/კ 231948872